การใช้พอตเทอรีสโตนดัดแปรโดยเทคนิคไฮโดรเทอร์มัลเป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกสำหรับพอลิโพรพิลีน

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR) เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวัสดุศาสตร์ ภาควิชาวัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2557 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

USE OF POTTERY STONE MODIFIED BY HYDROTHERMAL TECHNIQUE AS NUCLEATING A GENT FOR POLYPROPYLENE

Mr. Amnouy Larpkasemsuk

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Materials Science Department of Materials Science Faculty of Science Chulalongkorn University Academic Year 2014 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การใช้พอตเทอรีสโตนดัดแปรโดยเทคนิคไฮโดรเทอร์มัลเป็น
	สารก่อนิวเคลียสผลึกสำหรับพอลิโพรพิลีน
โดย	นายอำนวย ลาภเกษมสุข
สาขาวิชา	วัสดุศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ เสาวรจน์ ช่วยจุลจิตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดุจฤทัย พงษ์เก่า คะชิมา

คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต

		_คณบดีคณะวิทยาศาสตร์
	(ศาสตราจารย์ ดร. สุพจน์ หารหนองบัว)	
คณะกรรม	มการสอบวิทยานิพนธ์	
		_ประธานกรรมการ
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริธันว์ เจียมศิริเลิศ)	
		อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
	(รองศาสตราจารย์ เสาวรจน์ ช่วยจุลจิตร์)	
	Chulalongkorn Univer	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดุจฤทัย พงษ์เก่า คะชิมา)	
		_กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ อรอุษา สรวารี)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. กาวี ศรีกูลกิจ)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร. พศวรรธน์ ชัยวุฒินันท์)

อำนวย ลาภเกษมสุข : การใช้พอตเทอรีสโตนดัดแปรโดยเทคนิคไฮโดรเทอร์มัลเป็นสารก่อนิวเคลียสผลึก สำหรับพอลิโพรพิลีน (USE OF POTTERY STONE MODIFIED BY HYDROTHERMAL TECHNIQUE AS NUCLEATING AGENT FOR POLYPROPYLENE) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. เสาวรจน์ ช่วย จุลจิตร์, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ผศ. ดร. ดุจฤทัย พงษ์เก่า คะชิมา, 119 หน้า.

งานวิจัยนี้เกี่ยวกับการนำพอตเทอรีสโตนจากแหล่งภายในประเทศไปผ่านกระบวนการไฮโดร เทอร์มัลภายใต้ภาวะต่างๆ ได้แก่ ความเข็มข้นของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ (2, 4 และ 6 โมลาร์) อณหภมิ (60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส) และเวลาที่ใช้ในการเกิดปฏิกิริยา (8, 12 และ 24 ชั่วโมง) ผลึกที่ได้ถูกนำไปพิสูจน์ เอกลักษณ์ด้วยเทคนิคเอ็กซเรย์ดิฟแฟรกชัน และวิเคราะห์สัณฐานวิทยาและขนาดอนุภาคด้วยเทคนิคสแกนนิง ้อิเล็กตรอนไมโครสโกปีและเครื่องวัดขนาดอนุภาค ตามลำดับ จากการทดลอง พบว่าได้ผลึกของอะนาลไซม์เมื่อใช้ ้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ 2 โมลาร์ อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8, 12 และ 24 ชั่วโมง และภาพ จากเทคนิคสแกนนิงอิเล็กตรอนไมโครสโกปีแสดงสัณฐานผลึกเฉพาะตัวที่อยู่ในรูปแบบของไอโซเทริกซ์เทรบปิ โซฮีดรัล ซึ่งผลึกส่วนใหญ่มีผิวหน้าเรียบและอาจมีการเติบโตของผลึกเชื่อมติดกันได้บ้าง โดยอะนาลไซม์ที่เตรียมจาก การใช้เวลา 8 ชั่วโมง (มีร้อยละผลได้ประมาณ 75 และมีขนาดอนุภาคอยู่ในช่วง 2.9 ถึง 26.3 ไมโครเมตร) ได้ถูก เลือกเพื่อใช้เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกสำหรับพอลิโพรพิลีน อะนาลไซม์ปริมาณต่างๆ (ร้อยละ 0–5 โดยน้ำหนัก) ถูก ้ผสมกับพอลิโพรพิลีนด้วยเครื่องอัดรีดแบบเกลียวคู่ตามด้วยการอัดแบบ ซึ่งผลของการใส่อะนาลไซม์ต่อกระบวนการ เกิดผลึกและสัณฐานวิทยาของพอลิโพรพิลีนได้ถูกตรวจสอบด้วยเทคนิคเอ็กซเรย์ดิฟแฟรกชัน ดิฟเฟอเรนเซียลสแกน นิงสเปกโทรสโกปี และกล้องจุลทรรศน์โพลาไรซ์แบบเชิงแสง จากเอ็กซเรย์แพตเทิร์นพบว่า ผลึกของพอลิโพรพิลีน ้ส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบของแอลฟา ขณะที่ผลึกแบบบีตามีเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น ที่ได้จากการใส่อะนาลไซม์ปริมาณ ร้อยละ 2–5 โดยน้ำหนัก ภาพที่ได้จากกล้องจุลทรรศน์โพลาไรซ์แบบเชิงแสงแสดงให้เห็นว่าการใส่อะนาลไซม์มีผลใน การเพิ่มปริมาณสเฟียรูไลต์และลดขนาดสเฟียรูไลต์อย่างเห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบกับพอลิโพรพิลีนที่ไม่ใส่อะนาล ไซม์ แสดงว่า อะนาลไซม์มีประสิทธิภาพเป็นสารก่อนิวเคลียสผลึก นอกจากนี้ อะนาลไซม์ยังมีผลทำให้อุณหภูมิการ เกิดผลึกของพอลิโพรพิลีนเพิ่มขึ้นอีกด้วย และจากการทดสอบความทนแรงกระแทกแบบไอซอดและสมบัติด้านความ ทนแรงดึงที่อุณหภูมห้อง พบว่า ความทนแรงกระแทก ความทนแรงดึง และยังส์มอดุลัสของชิ้นทดสอบได้รับการ ้ปรับปรุงและทุกสมบัติดังกล่าวมีค่าสูงที่สุดเมื่อใส่อะนาลไซม์ร้อยละ 1.25 โดยน้ำหนัก ในขณะที่ การยืดตัว ณ จุด ขาดของพอลิโพรพิลีนที่ใส่อะนาลไซม์ทุกอัตราส่วนมีค่าต่ำว่าพอลิโพรพิลีนที่ไม่ใส่อะนาลไซม์

ภาควิชา วัสดุศาสตร์ สาขาวิชา วัสดุศาสตร์ ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่อนิสิต	
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก	
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม	

5273874823 : MAJOR MATERIALS SCIENCE

KEYWORDS: POTTERY STONE /HYDROTHERMAL TECHNIQUE/ ANALCIME/ POLYPROPYLENE / NUCLEATING AGENT

AMNOUY LARPKASEMSUK: USE OF POTTERY STONE MODIFIED BY HYDROTHERMAL TECHNIQUE AS NUCLEATING AGENT FOR POLYPROPYLENE. ADVISOR: ASSOC. PROF. SAOWAROJ CHAUYJULJIT, CO-ADVISOR: ASST. PROF. DUJREUTAI PONGKAO KASHIMA, Ph.D., 119 pp.

This project is related to the hydrothermal treatment of local pottery stone with various conditions such as the concentrations of sodium hydroxide (NaOH) solution (2, 4 and 6 molar), reaction temperatures (60, 80 and 120°C) and reaction times (8, 12 and 24 h). The resulting crystals were identified by X-ray diffraction (XRD) and characterized by scanning electron microscopy (SEM) and particle size analysis. It was found that the crystalline analcime phase was formed by using 2 M NaOH at 120°C for 8, 12 and 24 h. The SEM images of analcime crystal exhibited a unique isometric trapezohedral morphology. Most crystals are cleanly facetted and some exhibited intergrowth. The analcime prepared by the reaction time of 8 h (~75% yield and range in size from 2.9 to 26.3 μ m) was selected for utilizing as a nucleating agent for polypropylene (PP). Different loadings of analcime (0–5 wt%) were mixed with PP on a twin screw extruder, and followed by compression molding. The XRD, differential scanning calorimetry and polarized optical microscopy (POM) were used to explore the effects of analcime on crystallization and crystallographic morphology of PP. The XRD patterns revealed that the crystals of all PP samples were mostly existed in an alpha-form, while only 10% of a beta-form was observed in PP filled with 2-5 wt% analcime. As observed from POM micrographs, addition of analcime particles dramatically increased the number of spherulites and decreased the size of spherulites compared to those of the neat PP, indicating the nucleation efficacy of analcime. Moreover, the presence of analcime caused an increase in the crystallization temperature of PP as compared to the neat PP. The tensile properties and Izod impact strength of the samples were measured at room temperature. It was found that the impact strength, tensile strength and Young's modulus of PP samples could be improved with the addition of analcime and all of these properties exhibited the highest values at 1.25 wt% analcime, while the elongation at break of PP filled with analcime was all lower than that of the neat PP.

Department: Materials Science Field of Study: Materials Science Academic Year: 2014

Student's Signature
Advisor's Signature
Co-Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เป็นอย่างดี เพราะได้รับคำแนะนำจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ และความช่วยเหลือ ความเอื้อเฟื้อ และความอนุเคราะห์ด้านวัตถุดิบ เครื่องมือ และสถานที่ ทำงานวิจัย ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอขอบคุณบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังรายนามต่อไปนี้

 รองศาสตราจารย์ เสารจน์ ช่วยจุลจิตร์ อาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ให้ คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ การแก้ไขปัญหา การสนับสนุนทุนในการวิจัย ตลอดจน การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดุจฤทัย พงษ์เก่า คะชิมา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ ได้ให้คำปรึกษา และแนะนำแนวทางในการทำวิจัย

 ประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ใน การจัดทำวิทยานิพนธ์

4. คณาจารย์ภาควิชาวัสดุศาสตร์ทุกท่านที่อบรมให้ความรู้และคำแนะนำด้านต่างๆ

5. ภาควิชาวัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. ภาควิชาวิศวกรรมวัสดุและโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรีที่ให้การสนับสนุนในการวิจัย ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ระหว่างดำเนินการวิจัย

- 7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่สนับสนุนทุนการศึกษา
- 8. คุณประพันธ์ อังอติชาติ ที่ให้ความอนุเคราะห์วัตถุดิบ

 ผู้ช่วยศาสตรจารย์ ดร.สรพงษ์ ภวสุปรีย์ ดร.กุลวดี สังข์สนิท ดร.ชัยวัฒน์ นรกานต์กร ดร. พศวรรธน์ ชัยวุฒินันท์ คุณวัชรี จันภู คุณศศิธร แก้วจำรูญ คุณวิรพงษ์ ครพนม เพื่อนๆ และพี่น้อง ชาววัสดุศาสตร์ทุกคนที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่างๆ ระหว่างงานวิจัย

เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการภาควิชาวิศวกรรมวัสดุและโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่
 ได้อำนวยความสะดวกในการทำวิจัย

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา และขอบคุณครอบครัวที่ให้กำลังใจ และให้ ความช่วยเหลือต่างๆ ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	۹۹
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ຈ
กิตติกรรมประกาศ	ຊ
สารบัญ	V
สารบัญตาราง	ຄູ
สารบัญรูป	ຐ
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 วารสารปริทัศน์	3
2.1 พอลิโพรพิลีน	3
2.1.1 สมบัติทางกายภาพของพอลิโพรพิลีน	4
2.1.2 การใช้งานของพอลิโพรพิลีน	5
2.1.3 โครงสร้างผลึกของพอลิโพรพิลีน	6
2.1.4 การเกิดผลึกของพอลิโพรพิลีน	14
2.2 พอตเทอรีสโตน	18
2.3 กระบวนการไฮโดรเทอร์มัล	22
2.4 อะนาลไซม์ (analcime)	26
บทที่ 3 วิธีการทดลอง	28
3.1 วัตถุดิบและสารเคมี	28
3.2 อุปกรณ์และเครื่องมือ	29
3.2.1 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ดัดแปรพอตเทอรีสโตน	29
3.2.2 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ขึ้นรูปชิ้นทดสอบ	30
3.2.3 เครื่องวิเคราะห์และทดสอบสมบัติ	30

	หน้า
3.3 ขั้นตอนการทดลอง	31
3.3.1 การดัดแปรพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล	31
3.3.2 การใช้พอตเทอรีสโตนดัดแปรเป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกสำหรับพอลิโพรพิลีน	32
3.4 การทดลอง	33
3.4.1 การดัดแปรพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล	33
3.4.2 การตรวจสอบพอตเทอรีสโตน	36
3.5 การผสมพอลิโพรพิลีนกับพอตเทอรีสโตนดัดแปร	37
3.5.1 การผสม	37
3.5.2 การขึ้นรูปชิ้นทดสอบ	39
3.5.3 การวิเคราะห์และทดสอบ	40
บทที่ 4 ผลการทดลองและวิเคราะห์ผลการทดลอง	44
4.1 การดัดแปรพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH	44
4.1.1 ลักษณะทางกายภาพของพอตเทอรีสโตน	44
4.1.2 สัณฐานวิทยา องค์ประกอบ และโครงสร้างผลึกของพอตเทอรีสโตน	44
4.1.3 ขนาดอนุภาค	63
4.1.4 ร้อยละผลได้ (%Yield)	65
4.1.5 การวิเคราะห์ผลการดัดแปรพอตเทอรีสโตน	66
4.2 การใช้ analcime เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกสำหรับพอลิโพรพิลีน	67
4.2.1 การวิเคราะห์โครงสร้างและลักษณะผลึกของพอลิโพรพิลีน	67
4.2.2 การวิเคราะห์สมบัติทางความร้อนด้วยเทคนิคดิฟเฟอร์เรนเชียลสแกนนิงแคลอรีเมา	ท
ຈີ່(DSC)	72
4.2.3 การทดสอบสมบัติเชิงกล	75
4.2.4 การตรวจสอบสัณฐานวิทยา	79

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการทดลอง	
5.2 ข้อเสนอแนะ	
รายการอ้างอิง	
ภาคผนวก	
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2. 1 คุณลักษณะของผลึกแบบต่างๆ ของพอลิโพรพิลีน
ตารางที่ 2. 2 ปริมาณองค์ประกอบในโครงสร้างของพอตเทอรีสโตน
ตารางที่ 2. 3 องค์ประกอบของพอตเทอรีสโตนที่ได้จากแหล่งในจังหวัดลพบุรี
ตารางที่ 3. 1 สมบัติของเม็ดพลาสติกพอลิโพรพิลีน (เกรด 1100 NK)
ตารางที่ 3. 2 การดัดแปรพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH 35
ตารางที่ 4. 1 ผลการตรวจขนาดอนุภาคของพอตเทอรีสโตนทั้งที่ผ่านและไม่ผ่านการดัดแปร
ตารางที่ 4. 2 ปริมาณผลึกแบบบีตาของพอลิโพรพิลีนเมื่อใช้ analcime เป็นสารก่อนิวเคลียส
ผลึก
ตารางที่ 4. 3 เวลาการเกิดผลึกสเฟียรูไลต์ได้สมบูรณ์ในพอลิโพรพิลีนเมื่อใส่ analcime ปริมาณ 71
ตารางที่ 4. 4 T _c , T _m และ X _c ของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก74
ตารางที่ 4. 5 สมบัติเชิงกลของพอลิโพรพิลีนที่เติม analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

สารบัญรูป

หน้	้ำ
รูปที่ 2.1 สูตรโครงสร้างทางเคมีของพอลิโพรพิลีน	3
รูปที่ 2.2 ปฏิกิริยาของกระบวนการเกิดพอลิโพรพิลีน	3
รูปที่ 2.3 กระบวนการสังเคราะห์พอลิโพรพิลีนภายใต้ภาวะแก๊สที่ความดันต่ำ	4
รูปที่ 2.4 โครงสร้างของไอโซแทกทิกพอลิโพรพิลีน	4
รูปที่ 2. 5 แผนภาพการใช้งานของพอลิโพรพิลีนประเภทต่างๆ	6
รูปที่ 2. 6 การเกิดเฮลิกซ์ของไอโซแทกทิกพอลิโพรพิลีน	7
รูปที่ 2. 7 (ก) เฮลิกซ์ที่มีหมู่เมทิลอยู่ด้านล่าง (dw) และ (ข) เส้นแสดงรูปร่างเป็นแท่งมี 3 ด้าน	7
รูปที่ 2. 8 โครงสร้างผลึกแอลฟาของพอลิโพรพิลีนในระบบมอนอคลินิก	8
รูปที่ 2. 9 ชั้นผลึกที่เกิดในระหว่างการเกิดผลึกจากพอลิเมอร์หลอมเหลว	8
รูปที่ 2. 10 การจัดเรียงสายโซ่วนซ้ายและวนขวาเข้าหากันอย่างมีระเบียบ 2 แบบ ของผลึก แอลฟา ในระบบมอนอคลินิกของพอลิโพรพิลีนบนระนาบ ab โดยแกน c ตั้งฉากกับระนาบ	9
รูปที่ 2. 11 โครงสร้างผลึกบีตาของพอลิโพรพิลีนในระบบเฮกซะโกนัล	.0
รูปที่ 2. 12 ในแต่ละยูนิตเซลล์บีตาพอลิโพรพิลีนมีการจัดเรียงสายโซ่เฉพาะเกลียววนซ้ายหรือ เกลียววนขวาเท่านั้นโดยลูกศรแสดงถึงแกน b และแกน c ตั้งฉากกับระนาบของภาพ	.0
รูปที่ 2. 13 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอลิโพรพิลีนที่มีรูปผลึกทั้งแบบแอลฟาและบีตา	.1
รูปที่ 2. 14 โครงสร้างผลึกแกมมาของพอลิโพรพิลีนในระบบไตรคลินิก	.2
รูปที่ 2. 15 การจัดเรียงสายโซ่เฮลิกซ์ภายในยูนิตเซลล์ของผลึกแกมมา 1	.2
รูปที่ 2. 16 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของโครงสร้างผลึกแบบ (ก) แอลฟา, (ข) บีตา และ (ค) แกมมาของพอลิโพรพิลีน	.3
รูปที่ 2. 17 สเฟียรูไลต์ของพอลิโพรพิลีนที่ (ก) ไม่ใส่สารก่อนิวเคลียสผลึก และ (ข) ใส่นาโนซิลิกา เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึก	.5
รูปที่ 2. 18 ขั้นตอนการเกิดสเฟียรูไลต์ระหว่างการเย็นตัวของพอลิเมอร์หลอมเหลวเปรียบเทียบ ระหว่างพอลิเมอร์ที่ใส่และไม่ใส่สารก่อนิวเคลียสผลึก1	.6

รูปที่ 2. 19 ความก้าวหน้าของเทคนิ	คไฮโดรเทอร์มัล	22
รูปที่ 2. 20 กระบวนการเตรียมอนุภ ทั่วไป	าคด้วยเทคนิคไฮโดรเทอร์มัลเปรียบเทียบกับเทคนิคที่ใช้	
รูปที่ 2. 21 ออโตเคลฟและภาชนะที่	ภายในบุด้วยเทฟลอนที่ใช้ในกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล	23
รูปที่ 2. 22 ขั้นตอนของกระบวนการ	ไฮโดรเทอร์มัล	24
รูปที่ 2. 23 รูปแบบผลึของอะนาลไซ	ม์	26
รูปที่ 2. 24 ผลึกของอะนาลไซม์ที่เกิ	ดจากกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลในธรรมชาติ	27
รูปที่ 3. 1 ผงพอตเทอรีสโตน	5 6 10 1 <i>1</i> 2	28
รูปที่ 3. 2 เม็ดพลาสติกพอลิโพรพิลีน		28
รูปที่ 3. 3 ขั้นตอนการดัดแปรพอตเห	าอรีสโตนด้วยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล	31
รูปที่ 3. 4 การวิเคราะห์และทดสอบ	สมบัติพอลิโพรพิลีนผสมพอตเทอรีสโตน	32
รูปที่ 3. 5 ภาชนะสแตนเลสบุด้วยเท	ฟลอน	33
รูปที่ 3. 6 ชุดอุปกรณ์การดัดแปรด้ว	ยเทคนิคไฮโดรเทอร์มัล	34
รูปที่ 3. 7 ชุดกรองสุญญากาศ		34
รูปที่ 3. 8 กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอา	นแบบส่องกราด	36
รูปที่ 3. 9 เครื่องเอ็กซ์เรย์ดิฟแฟรกโเ	яมิเตอร์	37
รูปที่ 3. 10 เครื่องอัดรีดแบบเกลียวศุ]	38
รูปที่ 3. 11 เม็ดพลาสติกพอลิโพรพิสิ	่นผสมพอตเทอรีสโตน	38
รูปที่ 3. 12 แม่แบบชิ้นทดสอบ		39
รูปที่ 3. 13 เครื่องอัดแบบ		39
รูปที่ 3. 14 เครื่องดิฟเฟอเรนเชียลส	แกนนิงแคลลอริมิเตอร์	41
รูปที่ 3. 15 ชิ้นทดสอบรูปดัมเบลล์ต	ามมาตรฐาน ASTM D 638 type 1	41
รูปที่ 3. 16 เครื่องทดสอบยูนิเวอร์แจ	វត	42
รูปที่ 3. 17 ชิ้นทดสอบความทนแรงเ	าระแทก	43

รูปที่ 3. 18 เครื่องทดสอบความทนแรงกระแทกแบบไอซอด	. 43
รูปที่ 4. 1 ลักษณะทางกายภาพของพอตเทอรีสโตน (ก) ไม่ผ่านการดัดแปร และ (ข) ผ่านการดัด	
ແປຽ	. 44
รูปที่ 4. 2 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ (ก) ไม่ผ่านการดัดแปร (ข–ง) ผ่านการดัดแปรด้วย สารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศา	
เซลเซยส ตามลาดบ	. 45
รูปที่ 4. 3 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตน (ก) ที่ไม่ผ่านการดัดแปร และ (ข–ง) ที่ผ่าน การดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส ตามลำดับ	. 47
รูปที่ 4. 4 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส	. 48
รูปที่ 4. 5 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความ เข้มข้น 2 M เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส	. 49
รูปที่ 4. 6 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความ เข้มข้น 2 M เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส	. 50
รูปที่ 4. 7 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความ เข้มข้น 2 M เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส	. 51
รูปที่ 4. 8 สัณฐานวิทยาของ analcime ที่สังเคราะห์จากพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดร เทอร์มัล ด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M ที่อุณหภูมิ120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา (ก) 8 ชั่วโมง, (ข) 12 ชั่วโมง และ 24 ชั่วโมง	. 52
รูปที่ 4. 9 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส	. 53
รูปที่ 4. 10 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความ เข้มข้น 4 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส	. 55
รูปที่ 4. 11 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส	. 56

รูปที่ 4. 12 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส	. 57
รูปที่ 4. 13 สัณฐานวิทยาของ hydroxycancrinite ที่สังเคราะห์จากพอตเทอรีสโตนโดย กระบวนการ ไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M ที่อุณหภูมิ120 องศา เซลเซียส เป็นเวลา (ก) 8 ชั่วโมง, (ข) 12 ชั่วโมง และ 24 ชั่วโมง	. 58
รูปที่ 4. 14 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 6 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส	. 59
รูปที่ 4. 15 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 6 M เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส	. 60
รูปที่ 4. 16 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วย สารละลายNaOH ความเข้มข้น 6 M ที่อุณหภูมิ120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา (ก) 8 ชั่วโมง และ (ข) 12 ชั่วโมง	. 61
รูปที่ 4. 17 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความ เข้มข้น 6 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา (ก) 8 ชั่วโมง และ (ข) 12 ชั่วโมง	. 62
รูปที่ 4. 18 การกระจายขนาดอนุภาคของพอตเทอรีสโตนที่ (ก) ไม่ผ่านการดัดแปร, (ข–ง) ผ่าน การดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8. 12 และ 24 ชั่วโมง ตามลำดับ	. 64
รูปที่ 4. 19 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime (ก) 0–1.25%) และ (ข) 2– 5% โดยน้ำหนัก	. 68
รูปที่ 4. 20 POM ไมโครกราฟของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ (ก) 0%, (ข) 0.5%, (ค) 0.75%, (ง) 1%, (จ) 1.25%, (ฉ) 2%, (ช) 3%, (ซ) 4% และ (ฌ) 5% โดยน้ำหนัก	. 70
รูปที่ 4. 21 DSC เทอร์โมแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก ภายหลังชิ้นทดสอบผ่านขั้นตอนการลดอุณหภูมิ	. 73
รูปที่ 4. 22 DSC เทอร์โมแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก ภายหลังชิ้นทดสอบผ่านขั้นตอนการเพิ่มอุณหภูมิครั้งที่ 2	. 73
รูปที่ 4. 23 ความทนแรงกระแทกของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก	. 76
รูปที่ 4. 24 ความทนแรงดึงของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก	. 77

รูปที่ 4. 25 ยังส์มอดุลัสของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก
รูปที่ 4. 26 การยืดตัว ณ จุดขาดของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก 79
รูปที่ 4. 27 สัณฐานวิทยาของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ (ก) 0%, (ข) 0.5%, (ค)
0.75%, (ง) 1%, (จ) 1.25%, (ฉ) 2%, (ซ) 3%, (ซ) 4% และ (ฌ) 5% โดยน้ำหนัก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 1 บทนำ

พลาสติกเป็นวัสดุที่มีการใช้งานอย่างแพร่หลายในชีวิตประจำวันและในทางอุตสาหกรรม โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะไอโซแทกทิกพอลิโพรพิลีน (isotactic polypropylene) ซึ่งเป็นเทอร์โมพลาสติกกึ่งผลึกเชิงพาณิชย์(commodity semicrystalline thermoplastic)ประเภท หนึ่งที่มีการใช้งานอย่างกว้างขวางทั้งสินค้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์เพื่อการอุปโภคบริโภค เนื่องจากเป็นพลาสติกที่มีราคาถูกเมื่อเปรียบเทียบกับสมบัติที่ดีของพอลิโพรพิลีน เช่น มีความ ต้านทานสารเคมีดีเยี่ยม น้ำหนักเบา มีสมบัติทางความร้อนและสมบัติเชิงกลที่ดี ขึ้นรูปง่าย และสามารถ รีไซเคิลได้ เป็นต้น [1-4] โดยสมบัติที่สำคัญส่วนใหญ่ของพอลิโพรพิลีนจะขึ้นกับระดับความเป็นผลึก (degree of crystallinity) และขนาดของผลึกภายในผลิตภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม ข้อเสียที่สำคัญประการ หนึ่งของพอลิโพรพิลีน คือ มีความทนแรงกระแทกต่ำ โดยเฉพาะที่อุณหภูมิต่ำ เนื่องจากมีผลึกขนาดใหญ่ และมีอุณหภูมิเปลี่ยนสภาพแก้ว (glass transition temperature, T₀) ค่อนข้างสูง (ประมาณ 0 องศา เซลเซียส) จึงทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้ค่อนข้างเปราะและไม่เหมาะจะใช้งานที่อุณหภูมิต่ำ และมีความทึบ แสง [5] ซึ่งการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างผลึก สมบัติ และพฤติกรรมการเกิดผลึกของพอลิ โพรพิลีนได้รับความสนใจจากนักวิจัยจำนวนมากมาอย่างต่อเนื่อง โดยไอโซแทกทิกพอลิโพรพิลีนเป็นสเต ้อริโอเรกูลาร์พอลิเมอร์ (stereoregular polymer) ที่มีแนวโน้มเกิดผลึกได้สูง เนื่องจากมีโครงสร้างทาง เคมีที่เป็นระเบียบ และยังเป็นวัสดุที่สามารถเกิดผลึกได้หลายรูปแบบหรือหลายอัญรูป (polymorphic material)ตามการจัดเรียงตัวของสายโซ่โมเลกุล ได้แก่ แบบแอลฟา (**α**-form) แบบบีตา (**β**-form) และแบบแกมมา (γ-form) [2, 6, 7] ที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน ได้แก่ แลตทิซพารามิเตอร์ (lattice parameters) ความหนาแน่น (density) พฤติกรรมทางความร้อน (thermal behaviors) และสมบัติ เชิงกล (mechanical properties) เป็นต้น จากการที่พอลิโพรพิลีนมีสเฟียรูไลต์ขนาดใหญ่ดังกล่าวจึง ทำให้มีการพัฒนาสารก่อนิวเคลียสผลึก (nucleating agents) สำหรับเติมเข้าไปในพอลิโพรพิลีนเพื่อ เปลี่ยนสัณฐานวิทยาของผลึกและปรับปรุงสมบัติของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากในทาง ้อุตสาหกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้ โดยการเติมสารก่อนิวเคลียสผลึกจะมีผลทำให้สเฟียรูไลต์ (spherulites)มีขนาดเล็กลง อุณหภูมิการเกิดผลึก (crystallization temperature, T_c) สูงขึ้น อัตราการ เกิดผลึก (crystallization rate) และระดับความเป็นผลึกเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้รอบเวลา (cycle time) ของ กระบวนการผลิตสั้นลงโดยเฉพาะในกระบวนการอัดรีดและฉีดแบบ มีสัณฐานวิทยา (morphology) สม่ำเสมอ เพิ่มความโปร่งใส และปรับปรุงสมบัติเชิงกลของพอลิโพรพิลีน โดยพอลิเมอร์หลอมเหลวไม่ต้อง สร้างนิวเคลียสผลึกขึ้นเองเพื่อที่จะเริ่มต้นกระบวนการเกิดผลึก [4-6, 8]

้สำหรับงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการดัดแปรพอตเทอรีสโตน (pottery stone) ซึ่งเป็นหินภูเขาไฟที่มี ซิลิกา (SiO2) เป็นองค์ประกอบหลัก (felsic igneous rock) โดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล (hydrothermal process) ด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ (sodium hydroxide, NaOH) เพื่อที่จะ ้นำไปใช้เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกสำหรับพอลิโพรพิลีน ทั้งนี้เนื่องจากพอตเทอรีสโตนเป็นวัตถุดิบที่มีอยู่ เป็นจำนวนมากในธรรมชาติ และหาได้ง่ายในประเทศไทย เช่นที่จังหวัดลพบุรี ลำปาง กาญจนบุรี และ ้อุดรธานี เป็นต้น อีกทั้งยังมีราคาถูก ซึ่งพอตเทอรีสโตนได้เริ่มนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเซรา ้มิกเพื่อทดแทนซิลิกาจากแหล่งวัตถุดิบประเภทอื่นที่มีราคาสูง จึงเป็นที่มาของชื่อ "พอตเทอรีสโตน" โดยพอตเทอรีสโตนที่พบในประเทศไทยแต่ละแหล่งมีองค์ประกอบทางเคมีแตกต่างกัน สำหรับพอต เทอรีสโตนที่ใช้ในงานวิจัยนี้มีแหล่งกำเนิดอยู่ในจังหวัดลพบุรีซึ่งประกอบด้วยซิลิกาประมาณร้อยละ 71 และอะลูมิเนียมออกไซด์ (Al₂O₃) ประมาณร้อยละ 17 นอกนั้นเป็นออกไซด์ของโลหะต่างๆ ปะปนกัน จากนั้นจึงได้เริ่มเข้าสู่อุตสาหกรรมยางและพลาสติกเพื่อใช้เป็นสารเสริมแรง (reinforcing filler) ซึ่งก็ ได้มีงานวิจัยที่นำพอตเทอรีสโตนไปใช้เสริมแรงในยางธรรมชาติและพอลิโพรพิลีน[9, 10] หากแต่เป็น การใช้โดยไม่ได้ผ่านกระบวนการดัดแปรใดๆ เพียงแต่นำไปบดให้มีความละเอียดมากขึ้นด้วยเทคนิค ต่างๆ กระบวนการไฮโดรเทอร์มัลเป็นเทคนิคที่ใช้สังเคราะห์ผลึกของสารประกอบอนินทรีย์ด้วย สารละลายภายใต้อุณหภูมิและความดันสูง ปัจจุบันเทคนิคนี้ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการเตรียม ผลึกพิเศษหรือผลึกเดี่ยว (single crystals) ขนาดใหญ่ และการเตรียมวัสดุนาโน (nanomaterials) เป็น ้ต้น ซึ่งเทคนิคนี้มีข้อดีหลายประการ ได้แก่ สามารถให้ผลิตภัณฑ์ที่มีความบริสุทธิ์สูงและสม่ำเสมอ ผลึกมีความสมมาตร มีการกระจายขนาดอนุภาคที่แคบ เป็นกระบวนการแบบขั้นตอนเดียว อนุภาคที่ ได้อาจมีขนาดเล็กระดับนาโนเมตร ใช้พลังงานต่ำ และเวลาที่ใช้ในการทำปฏิกิริยาไม่นานเกินไป [11]

ซึ่งหากงานวิจัยนี้ประสบผลสำเร็จจะทำให้ได้สารก่อนิวเคลียสผลึกที่เตรียมจากวัตถุดิบที่มีเป็นจำนวน มากในประเทศ และอาจสามารถพัฒนาสู่อุตสาหกรรมต่อไป โดยมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำลง และยังลด การนำเข้าสารก่อนิวเคลียสผลึกจากต่างประเทศได้อีกด้วย

บทที่ 2 วารสารปริทัศน์

2.1 พอลิโพรพิลีน [1-8, 12-42]

พอลิโพรพิลีนเป็นเทอร์โมพลาสติกกึ่งผลึก (semicrystalline) เชิงพาณิชย์ที่มีความสำคัญที่สุดชนิด หนึ่ง สามารถนำไปใช้งานได้หลากหลาย และราคาถูก พอลิโพรพิลีนเป็นพอลิเมอร์แบบเชิงเส้น (linear polymer) ที่มีสูตรโครงสร้างทางเคมีดังแสดงในรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 สูตรโครงสร้างทางเคมีของพอลิโพรพิลีน [12]

พอลิโพรพิลีนสังเคราะห์ได้จากปฏิกิริยาการเกิดพอลิเมอร์แบบรวมตัว (addition polymerization) ของโพรพิลีนมอนอเมอร์ (propylene monomer) ที่มีตัวเร่งปฏิกิริยา Ziegler-Natta หรือ mettalocene ดังปฏิกิริยาในรูปที่ 2.2 และกระบวนการสังเคราะห์ภายใต้ภาวะแก๊สที่ ความดันต่ำแสดงไว้ในรูปที่ 2.3

รูปที่ 2.2 ปฏิกิริยาของกระบวนการเกิดพอลิโพรพิลีน[13]

รูปที่ 2.3 กระบวนการสังเคราะห์พอลิโพรพิลีนภายใต้ภาวะแก๊สที่ความดันต่ำ [12]

ในระยะแรกพอลิโพรพิลีนถูกสังเคราะห์ด้วยกระบวนการที่ใช้ความดันสูง ซึ่งทำให้ได้พอลิโพร พิลีนที่มีลักษณะเป็นน้ำมันหรือยางที่ไม่มีความสำคัญในทางการค้า จนกระทั่งศาสตราจารย์ แนตตา (Natta) จากอิตาลีได้ใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาซีเกลอ (Ziegler Catalyst) ซึ่งเป็น "stereospecific catalyst" ทำให้สามารถผลิตพอลิโพรพิลีนที่มีโครงสร้างสม่ำเสมอที่เรียกว่า "ไอโซแทกทิก" พอลิโพรพิลีน ดังแสดง ในรูปที่ 2.4

สาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 2.4 โครงสร้างของไอโซแทกทิกพอลิโพรพิลีน [14]

2.1.1 สมบัติทางกายภาพของพอลิโพรพิลีน

พอลิโพรพิลีนเป็นพลาสติกน้ำหนักเบาที่มีความหนาแน่น 0.90 g/cm³ หากแต่มีความแข็ง มากกว่าพอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูง (HDPE) พอลิโพรพิลีนมีสมบัติดีเด่นหลายประการ ได้แก่ มี จุดอ่อนตัวสูง (~ 150 องศาเซลเซียส) มีความทนทานสารเคมีดีเยี่ยม มีความทนความร้อน ความแข็งตึง (stiffness) ความเงามัน (gloss) ความใส (clarity) การสกัดกั้นไอน้ำ ความทนแรงดึง และการทนความ ล้า (fatigue) สูง รวมทั้งราคาถูกและรีไซเคิลได้ [1-4] โดยสมบัติที่สำคัญส่วนใหญ่ของพอลิโพรพิลีน ขึ้นกับระดับความเป็นผลึก และลักษณะผลึกภายในผลิตภัณฑ์ พอลิโพรพิลีนสามารถใช้แทนแก้ว โลหะ และพอลิเมอร์ชนิดอื่นได้ อย่างไรก็ตาม ข้อเสียที่สำคัญประการหนึ่งของพอลิโพรพิลีน คือ มีความทนแรง กระแทกต่ำโดยเฉพาะเมื่อใช้งานที่อุณหภูมิต่ำ เนื่องจากมีอุณหภูมิเปลี่ยนสภาพแก้วค่อนข้างสูง (~ 0 องศาเซลเซียส) และผลึกของพอลิโพรพิลีนมีขนาดใหญ่ จึงทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ค่อนข้างเปราะและไม่ เหมาะกับการใช้งานที่อุณหภูมิต่ำ [2] การแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจทำโดยการเตรียมโคพอลิเมอร์กับโอ เลฟินส์อื่นๆ เช่น เอทิลีน เป็นต้น นอกจากนี้ พอลิโพรพิลีนยังมีความทนกรดและเบสได้ดี และเฉื่อยต่อ สารเคมีทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากมีความเป็นผลึกสูง อย่างไรก็ตาม พอลิโพรพิลีนมีเสถียรภาพต่อความร้อน แสง และตัวออกซิไดส์ (oxidizing agents) น้อยกว่าพอลิเอทิลีน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องใส่สารแอนติออก ซิแดนต์ (antioxidants) และสารเพิ่มเสถียรภาพต่อรังสียูวี (UV stabilizers) ในพอลิโพรพิลีน และ เพื่อให้พอลิโพรพิลีนสามารถใช้งานได้กว้างมากขึ้นจึงอาจมีการใส่สารตัวเติม (fillers) ผงสี (pigments) และอิลาสโตเมอร์ (elastomers) เป็นต้น

Lehmann และคณะ [15] ได้ปรับปรุงความเหนียวของพอลิโพรพิลีนด้วยการใส่นาโนซิลิ กากราฟต์พอลิเอทิลอะคริเลต (nanosilica-g-poly(ethyl acrylate)) และยางเอทิลีนโพรพิลีนไดอีน (ethylene propylene diene rubber, EPDM) พบว่า การเติมนาโนซิลิกากราฟต์พอลิเอทิลอะคริเลต ไม่ทำให้พอลิโพรพิลีนมีความทนแรงกระแทกเพิ่มขึ้น แต่การใช้ยางเอทิลีนโพรพิลีนไดอีนร่วมกับนาโนซิ ลิกากราฟต์พอลิเอทิลอะคริเลตมีผลช่วยให้ความทนแรงกระแทกของพอลิโพรพิลีนนาโนคอมพอสิตมี ค่าเพิ่มขึ้น โดยไม่ส่งผลกระทบต่อค่าความทนแรงดึงของผลิตภัณฑ์

Zhang และ Zhang [16] ได้ทำการวิจัยและศึกษาความทนแรงกระแทกของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ คาร์บอนนาโนทิวบ์ (carbon nanotubes) ที่มีความยาว 1–2 ไมโครเมตร และ 5–15 ไมโครเมตร ปริมาณ 1 phr พบว่า คาร์บอนนาโนทิวบ์ที่มีความยาวมากกว่ามีประสิทธิภาพในการเพิ่มความทนแรง กระแทกได้มากกว่าคาร์บอนนาโนทิวบ์ที่สั้นกว่า รวมทั้งสเฟียรูไลต์ที่เกิดจากการซักนำของคาร์บอนนา โนทิวบ์มีขนาดเล็ก ซึ่งมีผลทำให้ความทนแรงกระแทกของพอลิโพรพิลีนได้รับการปรับปรุง

2.1.2 การใช้งานของพอลิโพรพิลีน

เนื่องจากพอลิโพรพิลีนมีสมบัติดีเด่นหลายประการ ราคาถูก และสามารถรีไซเคิลได้ จึงถูก นำไปใช้งานอย่างแพร่หลาย ดังนี้ งานฉีดแบบ (injection molding) ใช้ทำกล่องแบตเตอรี ถังน้ำมันในรถยนต์ กัน ชนรถยนต์ ลังใส่ขวด กระถางต้นไม้ ของเด็กเล่น ด้ามแปรงสีฟัน ฝาจุกพลาสติก เฟอร์นิเจอร์ และ เครื่องใช้ทางการแพทย์ เช่น กระบอกฉีดยาที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง เป็นต้น

2. งานเป่าฟิล์ม (blown film) ใช้ทำฟิล์มใส ถุงร้อน ถุงเย็น พลาสติกหุ้มซองบุหรื่
 ซองใส่เสื้อเชิ้ต และฟิล์มห่ออาหารที่ไม่ต้องการให้ออกซิเจนซึมผ่าน เป็นต้น

งานเป่าแบบ (blow molding) ใช้ทำผลิตภัณฑ์เช่นเดียวกับพอลิเอทิลีนชนิด
 ความหนาแน่นสูง เช่น ขวด, ถัง หรือภาชนะที่ต้องการความทนทานสูง เป็นต้น

4. งานสิ่งทอ (textile) ใช้ทำเส้นใยกระสอบสาน เชือกฟาง แห อวน และผ้าใบ

ปกป้องพืชสวน เป็นต้น

แผนภาพแสดงสัดส่วนการใช้งานของพอลิโพรพิลีนประเภทต่างๆ ได้แสดงไว้ในรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 แผนภาพการใช้งานของพอลิโพรพิลีนประเภทต่างๆ [17]

2.1.3 โครงสร้างผลึกของพอลิโพรพิลีน

พอลิโพรพิลีนเป็นพอลิเมอร์กึ่งผลึกที่ได้ถูกนำไปศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างผลึกอย่างแพร่หลาย โดยหมู่เมทิล (methyl groups) ในโมเลกุลของไอโซแทกทิกพอลิโพรพิลีนทำให้สายโซ่โมเลกุลเกิดการ หมุนรอบแกนโมเลกุลเป็นเกลียวหรือเฮลิกซ์ (helix) ได้ 2 แบบ คือ เกลียววนขวา (right-handed helix, R) และเกลียววนซ้าย (left-handed helix, L) ดังแสดงในรูปที่ 2.6 ซึ่งในโครงสร้างผลึกทั้งหมด สายโซ่เฮลิกซ์จัดเรียงตัวในแลตทิซ (lattices) แบบเกลียววนขวา หรือเกลียววนซ้าย หรือทั้งสองแบบ โดยหมู่เมทิลอาจอยู่ด้านบน (up) หรือด้านล่าง (down, dw) ซึ่งรูปที่ 2.7(ก) แสดงเฮลิกซ์ที่หมู่เมทิลอยู่ ด้านล่าง ส่วนรูปที่ 2.7(ข) แสดงเส้นรูปร่าง (contour) มีลักษณะเป็นแท่งมี 3 ด้าน (triangular) โดยทั่วไปพอลิโพรพิลีนสามารถเกิดโครงสร้างผลึกได้ 3 แบบ คือ แบบแอลฟา (**α**-form), แบบบีตา (**β**-form) และแบบแกมมา (**γ**-form) [2, 7, 12, 17-19]

รูปที่ 2. 6 การเกิดเฮลิกซ์ของไอโซแทกทิกพอลิโพรพิลีน [12]

รูปที่ 2. 7 (ก) เฮลิกซ์ที่มีหมู่เมทิลอยู่ด้านล่าง (dw) และ (ข) เส้นแสดงรูปร่างเป็นแท่งมี 3 ด้าน [19]

2.1.3.1 รูปผลึกแบบแอลฟา

ผลึกแอลฟาของพอลิโพรพิลีนถูกค้นพบครั้งแรกโดย Natta และคณะ ในปี ค.ศ. 1954 เป็นรูปแบบผลึกที่เกิดมากที่สุดจากกระบวนการเกิดผลึกแบบหลอมเหลวหรือแบบสารละลาย โดยผลึกแอลฟานี้มีเสถียรภาพมากที่สุด และมีโครงสร้างอยู่ในระบบมอนอคลินิก (monoclinic) ซึ่ง พารามิเตอร์ของยูนิตเซลล์คือ a = 0.66 nm, b = 2.1 nm, c = 0.65 nm, $\alpha = \gamma = 90^{\circ}$ และ $\boldsymbol{\theta} =$ 99.6° ดังแสดงในรูปที่ 2.8 และพับไปมาซ้อนกันเป็นชั้น (lamellae) ที่มีความหนา 5–20 nm ดัง แสดงในรูปที่ 2.9โดยมีการจัดเรียงสายโซ่เกลียววนซ้ายหันเข้าหาสายโซ่เกลียววนขวาอย่างเป็นระเบียบ และต่อเนื่อง ดังแสดงในรูปที่ 2.10 ซึ่งความหนาแน่นของผลึกมีค่าเท่ากับ 0.946 g/cm³ อุณหภูมิการ หลอมเหลวผลึกสมดุล (equilibrium melting point, T_m°) มีค่า 186 องศาเซลเซียส และความร้อน ของการหลอมเหลวมาตรฐาน (standard heat of fusion, $\Delta H^{\circ}_{\rm f}$) มีค่า 8.7 kJ/mol [16, 19-22]

รูปที่ 2.8 โครงสร้างผลึกแอลฟาของพอลิโพรพิลีนในระบบมอนอคลินิก [17]

รูปที่ 2.9 ชั้นผลึกที่เกิดในระหว่างการเกิดผลึกจากพอลิเมอร์หลอมเหลว [12]

2.1.3.2 รูปผลึกแบบบีตา

ผลึกบีตาของพอลิโพรพิลีนถูกค้นพบครั้งแรกโดย Padden และ Keith ในปี ค.ศ. 1953 ซึ่งมีรูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์ที่ต่างไปจากผลึกแอลฟา โดยผลึกบีตาเป็นผลึกที่กึ่ง เสถียร (metastable) มีโครงสร้างแบบเฮกซะโกนัล (hexagonal) ซึ่งพารามิเตอร์ของยูนิตเซลล์ คือ a = 1.9 nm, b = 1.9 nm, c = 0.65 nm, $\alpha = \mathbf{6} = 90^\circ$ และ $\boldsymbol{\gamma} = 120^\circ$ ดังแสดงในรูปที่ 2.11 โดย ภายในแต่ละยูนิตเซลล์มีการจัดเรียงสายโซ่ที่มีเฉพาะเกลียววนซ้ายหรือเกลียววนขวาเท่านั้น ดังแสดงใน รูปที่ 2.12 ซึ่งสังเกตพบบางครั้งในระหว่างการเกิดผลึกของพอลิโพรพิลีนที่หลอมเหลว หรือในพอลิโพ รพิลีนที่ได้ เติมสาร ก่อนิว เคลียสผลึก (nucleating agent) พิเศษบางชนิด เช่น *N,N'*dicyclohexyInaphthalene-*2,6*-dicarboxamide, pimelic และ calcium stearate เป็นต้น โดย ผลึกบีตามีความหนาแน่นเท่ากับ 0.921 g/cm³ อุณหภูมิการหลอมเหลวผลึกสมดุลมีค่า 177 องศา เซลเซียส และความร้อนของการหลอมเหลวมาตรฐานมีค่า 5 kJ/mol การเกิดผลึกบีตาในพอลิโพรพิ ลีนโดยทั่วไปทำให้ผลิตภัณฑ์มีความอ่อนเหนียว (ductility) และ ความทนแรงกระแทก (impact strength) เพิ่มขึ้น โดยมีอิลาสติก มอดุลัส (elastic modulus) และความทนแรงดึง (tensile strength) ต่ำลง [7, 17, 23, 25]

รูปที่ 2. 11 โครงสร้างผลึกบีตาของพอลิโพรพิลีนในระบบเฮกซะโกนัล [17]

รูปที่ 2. 12 ในแต่ละยูนิตเซลล์บีตาพอลิโพรพิลีนมีการจัดเรียงสายโซ่เฉพาะเกลียววนซ้ายหรือเกลียว วนขวาเท่านั้นโดยลูกศรแสดงถึงแกน b และแกน c ตั้งฉากกับระนาบของภาพ [25]

อัตราส่วนของปริมาณผลึกบีตาต่อผลึกแอลฟา (K₆) สามารถคำนวณได้จากผลการ ทดสอบการเลี้ยวเบนรังสีเอกซ์ด้วยเทคนิค wide-angle X-Ray diffraction (WAXD) ด้วยสมการที่ 2.1 [2, 6, 18]

$$K_{\boldsymbol{\beta}} = H_{\boldsymbol{\beta}} / [H_{\boldsymbol{\beta}} + (H_{\boldsymbol{\alpha}_1} + H_{\boldsymbol{\alpha}_2} + H_{\boldsymbol{\alpha}_3})] \times 100$$
(2.1)

เมื่อ H₆ คือ ความสูงของ $m{ extsf{ heta}}$ diffraction peak ที่มุม 2 $m{ heta}$ = 16.1°

 $H_{\alpha_1}, H_{\alpha_2}$ และ H_{α_3} คือ ความสูงของ $oldsymbol{lpha}$ diffraction peak ที่มุม 2 $oldsymbol{ heta}$ = 14.1, 16.9 และ 18.8° ตามลำดับ

ซึ่งถ้า K มีค่า = 0 แสดงว่าเป็นผลึกแอลฟาทั้งหมด แต่ถ้า K มีค่า = 1 แสดงว่าเป็น ผลึกบีตาทั้งหมด

รูปที่ 2.13 แสดงตัวอย่าง XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอลิโพรพิลีนที่มีผลึกทั้งแบบ แอลฟาและบีตา โดยที่ 20 = 14, 17, 18.5 และ 21° แสดงถึงระนาบ (110), (040), (130) และ (111) ตามลำดับ ของผลึกแอลฟาในระบบมอนอคลินิก และ 20 = 16 และ 21.2° แสดงถึงระนาบ
(300) และ (111) ตามลำดับ ของผลึกบีตาในระบบเฮกษะโกนัล [1, 6, 18, 26]

ร**ูปที่ 2. 13** XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอลิโพรพิลีนที่มีรูปผลึกทั้งแบบแอลฟาและบีตา [24]

2.1.3.3 รูปผลึกแบบแกมมา

ผลึกแกมมาของพอลิโพรพิลีนถูกค้นพบครั้งแรกโดย Addink และ Beintema ใน ปี ค.ศ. 1961 มีโครงสร้างผลึกอยู่ในระบบไตรคลินิก (triclinic) ดังแสดงในรูปที่ 2.14 ซึ่งเป็นรูปแบบที่ ไม่ค่อยคุ้นเคย มักเกิดกับพอลิโพรพิลีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลต่ำ (โดยเฉลี่ย ~ 6000) โดยการเกิดผลึก ภายใต้ความดันสูงและอัตราการเย็นตัวต่ำ มีขนาดใกล้เคียงกับผลึกแบบแอลฟา ซึ่งพารามิเตอร์ของยู นิตเซลล์ คือ a = 0.65 nm, b = 2.14 nm, c = 0.65 nm, α = 89°, β = 100° และ γ = 99° ดัง แสดงในรูปที่ 2.14 โดยมีความหนาแน่นเท่ากับ 0.954 g/cm³ มีอุณหภูมิหลอมเหลวผลึกสมดุลประมาณ 187 องศาเซลเซียส และความร้อนของการหลอมเหลวมาตรฐานประมาณ 6.1 kJ/mol ภายในยูนิตเซลล์ ของผลึกแกมมามีลักษณะคล้ายผลึกแอลฟาที่ได้รับแรงเฉือนในแกน a ดังแสดงในรูปที่ 2.15 [25-29]

รูปที่ 2. 14 โครงสร้างผลึกแกมมาของพอลิโพรพิลีนในระบบไตรคลินิก [12]

รูปที่ 2. 15 การจัดเรียงสายโซ่เฮลิกซ์ภายในยูนิตเซลล์ของผลึกแกมมา [28, 30]

รูปที่ 2.16 แสดง XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของผลึกแบบแอลฟา, บีตา และแกมมาของพอลิโพ รพิลีน ซึ่งปรากฏพีกที่ตำแหน่งต่างกัน และตารางที่ 2.1 แสดงคุณลักษณะที่สำคัญของโครงสร้างผลึก แบบต่างๆ ของพอลิโพรพิลีน

รูปที่ 2. 16 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของโครงสร้างผลึกแบบ (ก) แอลฟา, (ข) บีตา และ (ค) แกมมา ของพอลิโพรพิลีน [12]

a .		a	Sec. 1	<u> </u>	50.47
ตารางท 2.	1 คณลกษณ	เะของผลกแบ	บตางๆ	ของพอลโพรพลน	34
	9				

รูปแบบผลึก	ารถโมหาวิ คุณลักษณะของผลึก
GHULALO Q -form (monoclinic)	a = 0.66 nm, b = 2.1 nm, c = 0.65 nm, α = γ = 90° และ <i>B</i> = 99° ความหนาแน่น = 0.94 g/cm ³
B -form (hexagonal)	a = 1.9 nm, b = 1.9 nm, c = 0.65 nm, α = β = 90° และ γ = 120° ความหนาแน่น = 0.921 g/cm ³
γ -form (triclinic)	a = 0.65 nm, b = 2.14 nm, c = 0.65 nm α = 89°, β = 100° และ γ = 99° ความหนาแน่น = 0.954 g/cm ³

2.1.4 การเกิดผลึกของพอลิโพรพิลีน

ไอโซแทกทิกพอลิโพรพีลีนมีความสามารถในการเกิดผลึกได้สูง ซึ่งส่งผลให้มีความ หนาแน่น ความทนแรงดึง ความแข็ง และความแข็งตึงสูง รวมทั้งมีความต้านทานตัวทำละลายได้ดี โดยพฤติกรรมการเกิดผลึกของพอลิโพรพิลีนเริ่มจากพอลิโพรพิลีนได้รับความร้อนจนหลอมเหลว ซึ่ง โมเลกุลจะอยู่รวมกันอย่างไม่มีระเบียบหรือเป็นอสัณฐาน (amorphous) และเมื่อลดอุณหภูมิลง โมเลกุลเริ่มเคลื่อนไหวได้ช้าลงจนใกล้อุณหหภูมิการเกิดผลึก (crystallization temperature, *T_c*) โมเลกุลมีแนวโน้มจัดเรียงตัวเป็นระเบียบบริเวณเล็กๆ เรียกว่า "นิวเคลียส" (nucleus) ขั้นต่อไป นิวเคลียสจะเติบโต (growth) เกิดเป็นผลึกแบบสเฟียรูไลต์ โดยการเติบโตของนิวนิวเคลียสนี้ขึ้นกับ อุณหภูมิและอัตราการเย็นตัว (cooling rate) ซึ่งถ้ามีการลดอุณหภูมิช้าๆ พบว่า สเฟียรูไลต์ที่ได้มี ขนาดใหญ่ ปริมาณผลึกน้อย ส่งผลให้ขึ้นงานมีความขุ่นถึงทีบแสง แต่ถ้าลดอุณหภูมิอย่างรวดเร็วทำให้ ได้ผลึกขนาดเล็กจำนวนมาก ซึ่งส่งผลให้พอลิโพรพิลีนมีความเหนียว และทนแรงกระแทกได้ดีกว่า ซึ่ง การเกิดผลึกลักษณะนี้ได้จากการเกิดนิวเคลียสแบบเนื้อเดียว (homogeneous nucleation) แต่ถ้า ในขั้นตอนการเกิดผลึกมีสิ่งเจือปนหรือสารก่อนิวเคลียสผลึกจะทำให้ได้ผลึกขนาดเล็กจำนวนมาก กระจายในขึ้นงาน ซึ่งการเกิดผลึกลักษณะนี้ได้จากการเกิดนิวเคลียสแบบเนื้อผสม (heterogeneous nucleation)

ภายใต้ภาวะของการขึ้นรูปทั่วไป พบว่า ส่วนใหญ่พอลิโพรพิลีนจะเกิดผลึกแบบแอลฟา และ โอกาสของการเกิดผลึกแบบบีตาและแกมมามีน้อยมาก ซึ่งการใส่สารก่อนิวเคลียสผลึกมีจุดประสงค์ เพื่อปรับปรุงสมบัติของพอลิโพรพิลีนทั้งสมบัติเชิงกล สมบัติทางแสง และสมบัติทางความร้อน โดยสารก่อนิวเคลียสผลึกมีข้อดีดังนี้ [6, 35, 36]

- 1. ลดขนาดของสเฟียรูไลต์ที่เกิดขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 2.17
- 2. เพิ่มความใสให้กับพอลิเมอร์
- เพิ่มปริมาณผลึกที่เกิดขึ้น
- 4. เพิ่มสมบัติเชิงกล (ความทนแรงกระแทก และความทนแรงดึง)

เพิ่มอุณหภูมิการเกิดผลึกให้สูงขึ้น ทำให้สามารถนำชิ้นงานออกจากแม่แบบได้
 เร็วขึ้น จึงช่วยลดระยะเวลาในกระบวนการผลิต

15

ร**ูปที่ 2. 17** สเพียรูไลต์ของพอลิโพรพิลีนที่ (ก) ไม่ใส่สารก่อนิวเคลียสผลึก และ (ข) ใส่นาโนซิลิกาเป็น สารก่อนิวเคลียสผลึก [31]

จากข้อดีของสารก่อนิวเคลียสผลึก จึงทำให้มีการพัฒนาสารก่อนิวเคลียสผลึกสำหรับพอลิโพ รพิลีนเพื่อส่งเสริมการเกิดผลึกและปรับปรุงสมบัติของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้ในทาง อุตสาหกรรม เพราะนอกจากทำให้สเฟียรูไลต์ที่เกิดขึ้นมีขนาดเล็กลง ยังทำให้อุณหภูมิการเกิดผลึก (T_c) สูงขึ้น อัตราการเกิดผลึกและระดับความเป็นผลึกเพิ่มขึ้น จึงส่งผลให้อัตราการผลิตเพิ่มขึ้นโดย สามารถลดรอบเวลาของการผลิตให้สั้นลง โดยเฉพาะในกระบวนการฉีดแบบ เพราะพอลิเมอร์หลอม เหลวไม่จำเป็นต้องสร้างนิวเคลียสผลึกขึ้นเองเพื่อเริ่มต้นกระบวนการเกิดผลึก [4, 6, 16] ดังนั้น ผล ของสารก่อนิวเคลียสผลึกต่อกระบวนการเกิดผลึกของพอลิโพรพิลีนจึงได้ถูกนำมาศึกษากันอย่าง ้กว้างขวาง โดยกระบวนการเกิดผลึกเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเทอร์โมไดนามิกอันดับที่หนึ่งซึ่งเกิดขึ้น เมื่อวัสดุพอลิเมอร์หลอมเหลวเย็นตัวลงมาถึงช่วงอุณหภูมิที่อยู่ระหว่างอุณหภูมิเปลี่ยนสภาพแก้วและ อุณหภูมิหลอมเหลว โดยรูปที่ 2.18 แสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนการเกิดผลึกของพอลิเมอร์ที่ใส่และ ไม่ใส่สารก่อนิวเคลียสผลึก ซึ่งการใส่สารก่อนิวเคลียสผลึกช่วยให้มีการกระจายของผลึกขนาดเล็ก ้อย่างสม่ำเสมอในผลิตภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม การเพิ่มอัตราการเกิดผลึกอาจมีผลทำให้เกิดการผิดพลาดใน การเกิดผลึก เช่น เกิดการเชื่อมระหว่างผลึก (intercrystalline links) ซึ่งเป็นสะพานเชื่อมระหว่างหรือ ภายในสเฟียรูไลต์เอง โดยส่วนหนึ่งของสายโซ่พอลิโพรพิลีนเกิดผลึกอยู่ในสเฟียรูไลต์หนึ่งและอีกส่วน ้อยู่ในอีกสเพียรูไลต์หรือส่วนอื่นของสเพียรูไลต์เดียวกัน ดังนั้น สายโซ่พอลิโพรพิลีนสามารถเชื่อมสอง สเฟียรูไลต์เข้าด้วยกัน [4]

รูปที่ 2. 18 ขั้นตอนการเกิดสเฟียรูไลต์ระหว่างการเย็นตัวของพอลิเมอร์หลอมเหลวเปรียบเทียบ ระหว่างพอลิเมอร์ที่ใส่และไม่ใส่สารก่อนิวเคลียสผลึก [38, 39]

สารก่อนิวเคลียสผลึกควรมีคุณลักษณะดังนี้ [35, 37]

 สามารถลดพลังงานเสรี (free energy) ระหว่างพื้นผิว กล่าวคือ ดูดซับพอลิ เมอร์ไว้บนพื้นผิวได้ที่จุดหลอมเหลวหรือต่ำกว่าจุดหลอมเหลวของพอลิเมอร์

- 2. ไม่ละลายในพอลิเมอร์ที่จุดหลอมเหลวหรือต่ำกว่าจุดหลอมเหลวของพอลิเมอร์
- 3. ควรหลอมเหลวที่อุณหภูมิสูงกว่าจุดหลอมเหลวของพอลิเมอร์โดยไม่แตกสลาย

 4. ไม่ระเหย มีความเสถียร และไม่ทำปฏิกิริยากับสิ่งแวดล้อม เช่น พอลิเมอร์ ออกซิเจน ความชื้น และสารเติมแต่งต่างๆ 5. ควรมีโครงสร้างผลึกคล้ายพอลิเมอร์ ตัวอย่างของสารก่อนิวเคลียสผลึก เช่น แคลเซียมคาร์บอเนต (CaCO₃) ที่ชักนำให้พอลิโพรพิลีนเกิดผลึกแบบบีตา [5, 8] และจากงานวิจัยด้าน วัสดุนาโนคอมพอสิต พบว่า มอนต์มอริลโลไนต์ดัดแปร (modified montmorillonite) สามารถเป็น สารก่อนิวเคลียสผลึกให้กับพอลิโพรพิลีนได้เช่นเดียวกัน [40] [41] นอกจากนี้ โวลลาสโทไนต์ (wollastonite) ทั้งที่ดัดแปรและไม่ดัดแปรผิวด้วยกรดไพเมลิก (pimelic acid) สามารถชักนำให้พอลิ โพรพิลีนเกิดผลึกแบบบีตา [41]

Xu และคณะ [26] ได้ทดลองใช้โซเดียมเบนโซเอต (sodium benzoate) เป็นสารก่อ นิวเคลียสผลึกในพอลิโพรพิลีน และศึกษาผลของสารก่อนิเคลียสผลึกต่อสัณฐานผลึกพอลิโพรพิลีน โดย การใช้เครื่องอัดรีดแบบเกลียวคู่ในการผสม พบว่า ระดับการเกิดผลึกของพอลิโพรพิลีนเพิ่มขึ้นตาม ปริมาณของสารก่อนิวเคลียสผลึกที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ขนาดของสเฟียรูไลต์ที่เกิดขึ้นมีขนาดเล็กลง

Deshamane และคณะ [40] ได้ศึกษาผลของเคลย์ (clay) ต่อความทนแรงกระแทกของพอลิ โพรพิลีน คอมพอสิต โดยการดัดแปรมอนต์มอริลโลไนต์ด้วยไดเมทิลไดอัลคิลแอมโมเนียม (dimethly dialkyl ammonia) พบว่า ขนาดของ สเฟียรูไลต์และระดับการเกิดผลึกมีอิทธิพลต่อสมบัติเชิงกลเป็น อย่างมาก ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า เมื่อสเฟียรูไลต์มีขนาดเล็กกว่า 1 µm ความเค้นมี ค่าเพิ่มขึ้น แต่เมื่อ สเฟียรูไลต์มีขนาดใหญ่กว่า 10 µm ทำให้เกิดช่องว่างบริเวณขอบสเฟียรูไลต์ (spherulite boundaries) ที่เกิดจากการหดตัวของสเฟียรูไลต์ขณะเย็นตัว มีผลทำให้ความเค้นมีค่า ลดลง และการเสริมแรงพอลิโพรพิลีนด้วยนาโนเคลย์ปริมาณร้อยละ 4 โดยน้ำหนัก มีผลทำให้ความ ทนแรงกระแทกในช่วงอุณหภูมิ -40 ถึง 70 องศาเซลเซียส มีค่าเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีอันตรกิริยาที่ แข็งแรงระหว่างพอลิโพรพิลีนและเคลย์ โดยเคลย์แสดงผลของการเป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกได้ดี ซึ่ง ส่งผลต่อสมบัติทางกายภาพและสมบัติเชิงกล รวมทั้งอุณหภูมิการเกิดผลึก อุณหภูมิเปลี่ยนสภาพแก้ว และขนาดของสเฟียรูไลต์

Yiping และคณะ [8] ได้ทำการทดลองศึกษากลไกการเกิดผลึกแบบนอน-ไอโซเทอร์มัล (nonisothermal crystallization) ของไอโซแทกทิกพอลิโพรพิลีนด้วยเทคนิคดิฟเฟอเรนเชียลสแกนนิง แคลอริเมทรี (differential scanning calorimetry, DSC) และศึกษาสัณฐานวิทยาของพอลิโพรพิลีน ด้วยกล้องจุลทรรศน์โพลาไรซ์เชิงแสง (polarized optical microscope, POM) เมื่อใช้แคลเซียม คาร์บอเนตที่มีขนาดอนุภาคระดับนาโน (nanocalcium carbonate) พบว่า อัตราการเกิดผลึกเพิ่มขึ้น และสเฟียรูไลต์ที่เกิดขึ้นมีขนาดเล็กลง

Meng และคณะ [41] ได้ปรับปรุงผิวของโวลลาสโทไนต์ด้วยกรดไพเมลิกเพื่อใช้เป็นสารก่อ นิวเคลียสผลึกสำหรับพอลิโพรพิลีน แล้วศึกษาพฤติกรรมการเกิดผลึก และสัณฐานวิทยาของพอลิโพรพิลีน โดยตรวจสอบด้วยเทคนิคเอ็กซ์เรย์ดิฟแฟรกชัน (XRD) และกล้องจุลทรรศน์อิเลคตรอนแบบส่องกราด (SEM) ตามลำดับ พบว่า โวลลาสโทไนต์ที่ปรับปรุงผิวสามารถเพิ่มความเป็นผลึกบีตาให้กับพอลิโพรพิลีน และลดขนาดของสเฟียรูไลต์ ในขณะเดียวกันการปรับปรุงผิวช่วยให้การยึดเกาะระหว่างพอลิโพรพิลีนและ โวลลาสโทไนต์ เพิ่มขึ้น จึงมีส่วนช่วยเพิ่มความทนแรงกระแทกแบบไอซอด (Izod impact strength) ของพอลิโพรพิลีน

Zhang และคณะ [42] ได้ศึกษาการใช้ 1,3-2,4-di (p-hydroxyl) benzylidene sorbitol (DHPBS) ซึ่งเป็นอนุพันธ์ของซอบิทอลที่เตรียมได้จากห้องปฏิบัติการเป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกสำหรับ พอลิโพรพิลีน โดยการ ผสมด้วยเครื่องอัดรีดแบบเกลียวคู่ปริมาณร้อยละ 0.1–0.5 โดยน้ำหนัก จากการ ตรวจสอบ พบว่า การใส่ DHPBS ปริมาณร้อยละ 0.3โดยน้ำหนัก มีผลทำให้พอลิโพรพิลีนมีระดับการ เกิดผลึกมากที่สุด และสเฟียรูไลต์มีขนาดเล็กที่สุดอีกด้วย ซึ่งส่งผลให้เสถียรภาพทางความร้อนและ ความทนแรงกระแทกของพอลิโพรพิลีนเพิ่มขึ้น

Jain และคณะ [43] ได้ศึกษาพฤติกรรมการเกิดผลึกของพอลิโพรพิลีน/ซิลิกานาโนคอมพอ สิตด้วยเทคนิคดิฟเฟอเรนเซียลสแกนนิงแคลอริเมทรี พบว่า นาโนซิลิกาสามารถทำหน้าที่เป็นสารก่อ นิวเคลียสผลึกให้กับพอลิโพรพิลีน และแสดงพฤติกรรมการเกิดผลึก 2 ขั้นตอน ซึ่งมีการเกิดนิวเคลียส (nucleation) และการเติบโตของสเฟียรูไลต์ (spherulitic growth) ในขั้นตอนแรก และการเกิดผลึก อย่างสมบูรณ์ในขั้นตอนที่ 2 โดยนาโนซิลกาสามารถเร่งขั้นตอนแรกให้เกิดเร็วขึ้น และยังแสดงการเกิด ผลึกแบบบีตาในพอลิโพรพิลีนเมื่อใช้นาโนซิลิกาปริมาณร้อยละ 5 โดยน้ำหนัก

ุหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 พอตเทอรีสโตน [9, 10, 44]

พอตเทอรีสโตนเป็นวัตถุดิบชนิดหนึ่งที่พบในแหล่งที่มีหินภูเขาไฟ (volcanic rock) แกรนิต (granite) เฟลด์สปาร์ (feldspar) หรือดินขาว (china clay) เป็นหินที่เกิดจากน้ำร้อนที่ดันตัวผ่านหิน ต้นกำเนิดที่เป็นหินหนืดหรือลาวา (lava) แทรกตัวผ่านขึ้นมาบนผิวโลกและเกิดการเปลี่ยนแปลง ภายในโครงสร้าง หรือเกิดจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของหินหนืดโดยสายน้ำร้อนตามธรรมชาติ จากแหล่งที่พบจะมีวัตถุดิบอยู่ด้วยกัน 4 ลักษณะ คือ ดินขาว (ลักษณะเป็นผงดินสีขาว), หินผุ (ลักษณะ เป็นหินสีขาวที่มีความแข็งน้อย), หินสด (ลักษณะเป็นหินสีขาวที่มีความแข็งมากกว่าหินผุ) และหินแข็ง ชนิดต่างๆ (เช่น หินเขี้ยวหนุมาน ทราย และ เฟลดสปาร์)

พอตเทอรีสโตนเกิดจากการรวมตัวของดินขาว หินผุ และหินสด ซึ่งเป็นหินที่มีความแข็งต่ำ ทั้งสิ้นมีลักษณะสีขาว โครงสร้างทางแร่ของพอตเทอรีสโตนประกอบด้วยควอร์ตซ (quartz, SiO₂) และ ไมกา (mica, K₂O.3Al₂O₃.6SiO₂.H₂O) เป็นหลัก มีลักษณะร่วนและบางส่วนกลายเป็นดิน สมบัติส่วน ใหญ่มาจากควอตซ์ ซึ่งทนความร้อนสูง ไม่มีความเหนียว และไม่มีความสามารถในการหลอมเหลว ส่วนไมกามีสมบัติคล้ายกับดินขาว คือ มีความเหนียว ทำให้สภาพการไหลตัวดีขึ้น และมีอุณหภูมิการ จุดหลอมเหลว 1,150–1,300 องศาเซลเซียส

การแบ่งประเภทของพอตเทอรีสโตนจะใช้ปริมาณเฟลด์สปาร์เป็นเกณฑ์ ซึ่งความแตกต่างของ แต่ละเกรด คือ ปริมาณเฟลด์สปาร์ ดินขาว จุดหลอมเหลว และความแข็ง เช่น ถ้ามีดินขาวมากและ เฟลด์สปาร์น้อยจะมีจุดหลอมเหลวสูง ความแข็งต่ำ และคุณภาพด้อยกว่า โดยสามารถแบ่งได้ 4 เกรด ดังนี้

1. Hard purple เป็นชนิดที่มีเฟลด์สปาร์มากที่สุด หลอมตัวดีที่สุด มีราคาแพง

2. Mild purple มีเฟลด์สปาร์น้อยกว่าชนิดแรก มีดินขาวมากที่สุด จุดหลอมตัว

สูงขึ้น

3. Dry white มีเฟลด์สปาร์และดินขาวสูง จุดหลอมตัวสูง เนื้อแร่อ่อนกว่าชนิด

hard purple

4. Buff stone มีสีเหลืองอ่อน เนื่องจากมีสารประกอบของเหล็ก จึงไม่เหมาะกับ ผลิตภัณฑ์ที่ต้องการความขาว

ตารางที่ 2.2 แสดงปริมาณองค์ประกอบในโครงสร้างของพอตเทอรีสโตน ซึ่งส่วนผสม เหล่านี้ปะปนอยู่ด้วยกันโดยไม่เป็นเนื้อเดียวกัน

หาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2. 2 ปริมาณองค์ประกอบในโครงสร้างของพอตเทอรีสโตน [10]

เกรดของ	ปริมาณองค์ประกอบในโครงสร้างของพอตเทอรีสโตน (%)				
พอตเทอรีสโตน	ควอร์ตซ	ไฮดรัสมิกส์	ดินขาว	เฟลดสปาร์	แร่ อื่นๆ*
Hard purple	30.1	21.2	0.3	45	4
Mild purple	28.2	23.5	2.7	41	5
Dry white	36.4	26.0	9.6	25	3
Buff stone	26.4	32.7	5.8	30	5

* หมายถึง ฟลูออไรด์ (fluoride), อะพาไทต์ (apatite), โปแตช (potash), รูไทล์ (rutile) และ ทัวมารีน (taumarine) ประเทศไทยมีแหล่งพอตเทอรีสโตนหลายแหล่ง แต่แหล่งที่นิยมนำมาใช้ในเชิงอุตสาหกรรม ได้แก่ ที่จังหวัดลำปาง ลพบุรี กาญจนบุรีและเพชรบุรี [10] โดยมีลักษณะเด่น ดังนี้

1. มีแร่ไฟไรต์ (pyrite, FeS₂) ปริมาณต่ำมาก ซึ่งเป็นต้นเหตุทำให้เกิดตำหนิสีดำใน

ผลิตภัณฑ์

- 2. มีลักษณะเด่นของโครงสร้างทางแร่ ดังนี้
 - 2.1 ในส่วนที่อ่อนจะมีควอร์ตซและไมกาเป็นองค์ประกอบหลัก มีดินขาว เล็กน้อย
 - 2.2 ในส่วนที่แข็งมักมีเฟลดสปาร์ปนอยู่ และส่วนใหญ่เป็นโซดาสปาร์

(Na-spar)

- 2.3 บางครั้งพบว่ามีมอนต์มอริลโลไนต์ปะปนอยู่ด้วย
- 3. ส่วนที่อ่อนสามารถบดเปียกได้ง่าย หรือสามารถทำให้ละเอียดได้ด้วยเครื่องกวน

น้ำดินกำลังสูง

4. มีเฟอริกออกไซด์ (ferric oxide) ปนอยู่ประมาณร้อยละ 0.5

ตารางที่ 2.3 แสดงองค์ประกอบทางเคมีของพอตเทอรีสโตนที่ได้จากแหล่งในจังหวัดลพบุรี ซึ่งใช้ในงานวิจัยนี้ ซึ่งพบว่า พอตเทอรีสโตนมีองค์ประกอบหลักเป็นซิลิกาที่มีปริมาณมากกว่าร้อยละ 70 และรองลงมาคือ อะลูมินา (Al₂O₃) ที่มีอยู่ประมาณร้อยละ 11.69 นอกนั้นเป็นออกไซด์ของโลหะ ประเภทต่างๆ ปะปนอยู่

องค์ประกอบทางเคมี	ปริมาณ (%)
SiO ₂	75.88
Al ₂ O ₃	11.69
Fe ₂ O ₃	0.81
MgO	< 0.01
CaO	0.20
Na ₂ O	3.67
K ₂ O	4.74
TiO ₂	0.13
P ₂ O ₅	< 0.01
MnO ₂	0.01
Cr ₂ O ₅	< 0.01
Loss of ignition	3.67

ตารางที่ 2. 3 องค์ประกอบของพอตเทอรีสโตนที่ได้จากแหล่งในจังหวัดลพบุรี [9]

Boonkerd และคณะ[9] ได้ทดลองใช้พอตเทอรีสโตนเป็นสารเสริมแรงในยางธรรมชาติ โดย ศึกษาผลของปริมาณและขนาดอนุภาคของพอตเทอรีสโตนต่อสมบัติการบ่ม (curing) และสมบัติเชิงกล ของยางธรรมชาติภายหลังการบ่ม ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้ใช้พอตเทอรีสโตนที่บดด้วยเครื่องบดเจ็ต (jet mill) และด้วยหม้อบด (ball mill) เปรียบเทียบกับพอตเทอรีสโตนที่ไม่ผ่านการบด หากแต่ได้ทำการ คัดขนาดด้วยตะแกรงร่อนให้มีขนาดอนุภาคเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 106 และ 38 μ m ซึ่งพอตเทอรี สโตนที่ผ่านการบดมีขนาดอนุภาคตั้งแต่น้อยกว่า 1 μ m และอยู่ในช่วง 3–5 μ m จากผลการทดลอง พบว่า การใส่พอตเทอรีสโตนมีผลทำให้เวลาการบ่ม (cure time) ลดลง และสมบัติเชิงกลของยาง ธรรมชาติที่ใส่พอตเทอรีสโตนที่ถูกบดด้วยหม้อบดปริมาณ 20–50 phr ได้แก่ ความทนแรงฉีกขาด (tear strength) ความทนแรงดึง (tensile strength) ความต้านทานการขัดถู (abrasion resistance) และ ความแข็ง (hardness) มีค่ามากกว่ายางธรรมชาติที่ไม่ได้ใส่พอตเทอรีสโตนและใส่พอตเทอรีสโตนที่ ผ่านการบดด้วยเครื่องบดเจ็ต

Chuayjuljit และคณะ[10] ได้ทดลองใช้พอตเทอรีสโตนที่มีขนาดอนุภาคประมาณ 6.95 **µ**m ปริมาณ5–20 phr เป็นสารเสริมแรงในพอลิโพรพิลีน จากการทดสอบ พบว่า การใส่พอตเทอรีสโตนมี ผลทำให้ค่าดรรชนีการไหล (melt flow index) เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนความทนแรงดึงมีค่ามากที่สุดเมื่อ
ใส่พอตเทอรีสโตนปริมาณ 10 phr ขณะที่ยังส์มอดุลัส ความทนแรงกระแทก ความทนแรงดัดโค้ง และ เสถียรภาพทางความร้อนมีค่ามากที่สุดเมื่อใส่พอตเทอรีสโตนปริมาณ 20 phr

2.3 กระบวนการไฮโดรเทอร์มัล [11, 44-47]

กระบวนการไฮโดรเทอร์มัลเป็นเทคนิคหนึ่งที่ใช้สังเคราะห์ผลึกของสารประกอบอนินทรีย์ด้วย สาร ละลายภายใต้อุณหภูมิและความดันสูง ปัจจุบันเทคนิคนี้ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการเตรียมวัสดุ ขั้นสูง การเตรียมผลึกพิเศษหรือผลึกเดี่ยว ขนาดใหญ่ ด้านชีวภาพ และการเตรียมวัสดุที่มีขนาดอนุภาค ระดับนาโนเมตร ดังแสดงในรูปที่ 2.19 ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานด้านอิเล็กโทรนิก ตัวเร่ง ปฏิกิริยา และเวชภัณฑ์ เป็นต้น โดยเทคนิคนี้อาศัยหลักการ คือ การดัดแปรผลึกของสารประกอบ ภายใต้ภาวะอุณหภูมิและความดันสูงซึ่งเทคนิคนี้มีข้อดีหลายประการ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จาก กระบวนการนี้มีความบริสุทธิ์สูงผลึกมีความสมมาตร มีการกระจายขนาดอนุภาคแคบและสม่ำเสมอ ดังแสดงการเปรียบเทียบการเตรียมอนุภาคด้วยกระบวนการที่ใช้ทั่วไป เช่นการใช้หม้อบด กระบวนการซินเทอร์ (sintering) หรือการเผา (firing) ในรูปที่ 2.20 นอกจากนี้ ยังเป็นกระบวนการ แบบขั้นตอนเดียว ใช้พลังงานต่ำ เวลาที่ใช้ในการทำปฏิกิริยาไม่นานเกินไป และอนุภาคที่ได้อาจมี ขนาดเล็กระดับนาโนเมตรที่ให้ร้อยละผลได้ (% yield) สูง [11, 44-47] รูปที่ 2.21 แสดงลักษณะของ ออโตเคลฟ (autoclave) และภาชนะที่ใช้ทั่วไปในกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล และรูปที่ 2.22 แสดง ขั้นตอนของกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลทั่วไป

รูปที่ 2. 19 ความก้าวหน้าของเทคนิคไฮโดรเทอร์มัล[11]

รูปที่ 2. 20 กระบวนการเตรียมอนุภาคด้วยเทคนิคไฮโดรเทอร์มัลเปรียบเทียบกับเทคนิคที่ใช้ทั่วไป [11]

รูปที่ 2. 21 ออโตเคลฟและภาชนะที่ภายในบุด้วยเทฟลอนที่ใช้ในกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล[11]

รูปที่ 2. 22 ขั้นตอนของกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล[11]

กระบวนการไฮโดรเทอร์มัลจะเริ่มจากการเตรียมสารตั้งต้น (precursor) ที่ต้องการทำการดัด แปรให้มีขนาดเล็กลงด้วยการบดหรือย่อยลดขนาด จากนั้นจึงนำไปใส่ในภาชนะปฏิกิริยา (hydrothermal reactor) เติมตัวทำละลายซึ่งอยู่ในรูปของน้ำ สารละลายกรดหรือเบส แล้วจึงให้ อุณหภูมิเหนืออุณหภูมิห้อง ซึ่งเกิดความดันสูงภายในออโตเคลฟที่เป็นระบบปิด ภาชนะที่เกิดปฏิกิริยา มักทำจากโลหะสแตนเลสและบุภายในด้วยเทฟลอน(teflon) ซึ่งจัดเป็นการดัดแปร (สังเคราะห์) ทาง เคมีของผลึก อุณหภูมิที่ใช้อยู่ระหว่าง 100 ถึง 250 องศาเซลเซียส ความดันอาจสูงได้ถึง 15 MPa ภาวะ จำเพาะที่ใช้ขึ้นกับการรักษาเฟสของสารละลายให้เกิดการเคลื่อนย้ายมวล เพื่อเกิดการเปลี่ยนเฟส [11] กลไกการเกิดปฏิกิริยาของเทคนิคนี้ คือ การทำให้สารตั้งต้นที่ไม่สามารถละลายในตัวทำละลายที่ อุณหภูมิปกติเกิดการละลายในตัวทำละลาย และเข้าสู่ระบบการละลายและเกิดสารละลายอิ่มตัว โดยการ ควบคุมตัวแปรหลัก 3 ตัวแปร คือ อุณหภูมิ ความดัน และเวลา เมื่อกระบวนการเสร็จสิ้นจะลดอุณหภูมิ ของกระบวนการลงเพื่อลดความดันจนถึงภาวะปกติ จากนั้นนำตะกอนของผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้มาล้างและ กรองต่อไป ปัจจุบันเทคนิคนี้นิยมใช้ในการเตรียมสารที่มีขนาดอนุภาคระดับนาโนเมตร สารที่ต้องการ ผลึกใหญ่พิเศษ หรือสารผลึกเดี่ยวที่ต้องการความบริสุทธิ์สูง ขนาดอนุภาคสม่ำเสมอ และการกระจาย ขนาดแคบ ข้อดีของเทคนิคไฮโดรเทอร์มัล คือ สามารถใช้ได้กับสารตั้งต้นประเภท ออกไซด์ ไฮดรอกไซด์ และคลอไรด์ ซึ่งมีราคาถูก เทคนิคนี้ใช้อุณหภูมิต่ำ (ส่วนใหญ่ไม่เกิน 350 องศาเซลเซียส) แต่ถ้าภาชนะบุ ด้วยเทฟลอนมักใช้อุณหภูมิต่ำกว่า 250 องศาเซลเซียส เทคนิคนี้สามารถผลิตอนุภาคของแข็งที่ควบคุม การกระจายขนาดสัณฐาน และมีองค์ประกอบทางเคมีที่ซับซ้อน ได้ขนาดไมโครเมตร หรือนาโนเมตร เป็นกระบวนการผลิตที่ใช้ขั้นตอนเดียว ช่วยลดขั้นตอนในการผลิตทางเซรามิกส์ คือ ไม่ต้องผ่าน ขั้นตอนพรีซินเตอริง (presintering) หรือการเผาที่อุณหภูมิสูง (calcination) เทคนิคนี้ทำในระบบปิด จึงสามารถนำสารเคมีกลับมาใช้ใหม่ได้ และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ต้นทุนในการเตรียมผลิตภัณฑ์ต่ำแต่ ให้ผลิตภัณฑ์ที่คุณภาพสูง

ข้อเสียของกระบวนการนี้ คือ เครื่องมือที่ใช้มีราคาแพง ใช้ความดันในกระบวนการสูงซึ่งอาจ ก่อให้ เกิดอันตรายได้หากขยายกำลังผลิตสู่อุตสาหกรรม และการสึกกร่อนของเครื่องมือกรณีที่ใช้กรด หรือเบสเป็นตัวทำละลาย

Suzuki และคณะ [44] ได้ใช้เทคนิคไฮโดรเทอร์มัลในการสังเคราะห์นาโนไททาเนียมได ออกไซด์ จากแร่รูไทล์ธรรมชาติ (natural rutile) ที่มีขนาด 75–300 ไมโครเมตร จากประเทศ ออสเตรเลียด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 10 โมลาร์ (M) ในออโตเคลฟทำด้วยส เตนเลสที่บุด้วยเทฟลอนที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 120 ชั่วโมง จากนั้นปล่อยให้เย็น จนถึงอุณหภูมิห้อง พบว่า ได้เส้นใยนาโนและอนุภาคนาโนของไททาเนียมไดออกไซด์ผสมกัน

Chen และคณะ [45] สามารถเตรียมสายโซ่นาโนซิลิกอนขนาดความยาว 50–100 นาโน เมตร โดยใช้เทคนิคไฮโดรเทอร์มัลที่อุณหภูมิ 470 องศาเซลเซียส ความดัน 9.7 เมกะปาสคาล จากผง ซิลิกอนที่มีขนาดอนุภาคผ่านตะแกรง 600 เมช และมีความบริสุทธ์ร้อยละ 99.9 เพื่อใช้เป็นเซรามิก คอนดักเตอร์

Tsai และ Teng [46] ได้นำไททาเนียมไดออกไซด์เชิงพาณิชย์มาสังเคราะห์เป็นท่อนาโนไท ทาเนียมไดออกไซด์โดยเทคนิคไฮโดรเทอร์มัล ด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ ที่อุณหภูมิ 110–150 องศาเซลเซียส แล้วทำปฏิกิริยาสะเทินสารที่สังเคราะห์ได้ด้วยสารละลายกรดไฮโดดรคลอริกจนมีสภาพ เป็นกลาง พบว่า สามารถสังเคราะห์ไททาเนียมไดออกไซด์แผ่นบาง (thin sheet) ระดับนาโนและท่อ นาโนไททาเนียมไดออกไซด์และสารตั้งต้นเกิดการเปลี่ยนเฟสจากอนาเทสเป็นรูไทล์ และที่อุณหภูมิ 130 องศาเซลเซียสจะสามารถสังเคราะห์ท่อนาโนไททาเนียมไดออกไซด์ได้พื้นผิวสัมผัสสูงสุด Poudel และคณะ [47] ได้ศึกษาเกี่ยวกับการก่อผลึกของท่อนาโนไททาเนียมไดออกไซด์ และการเปลี่ยนรูปไปเป็นลวดนาโนไททาเนียมไดออกไซด์ (nanowire) ด้วยกระบวนการไฮโดรเทอร์ มัล โดยใช้สารตั้งต้น คือ ไททาเนียมไดออกไซด์เฟสอนาเทสที่มีขนาดนาโนและไมโคร พบว่า สามารถ สังเคราะห์ท่อนาโนไททาเนียมไดออกไซด์ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 9 นาโนเมตร หนา ประมาณ 2.5 นาโนเมตร และยาวประมาณ 600 นาโนเมตร และพบว่า เฟสอนาเทสของท่อนาโนไททา เนียมไดออกไซด์มีความเสถียรได้ถึง 700 องศาเซลเซียส และเมื่อเผาที่อุณหภูมิสูงกว่า 550 องศา เซลเซียส ท่อนาโนจะเปลี่ยนเป็นลวดนาโนของไททาเนียมไดออกไซด์

2.4 อะนาลไซม์ (analcime)

อะนาลไซม์ เป็นแร่ที่จัดอยู่ในกลุ่ม feldsparthiod มีสูตรทางเคมี คือ NaAlSi₂O₆.H₂O ใน ธรรมชาติเกิดขึ้นอย่างช้าๆ จากการรวมตัวของซิลิกาและอะลูมินา ที่มาจากแร่ basalts และ phonolites [48] ผ่านกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยกระแสน้ำร้อนในธรรมชาติที่เกิดจากการ ไหลเวียนของแหล่งน้ำร้อนตามแหล่งหินภูเขาไฟ มีรูปผลึกเป็นแบบไอโซเมทริก (isometric) ผิวไม่เรียบ มีเหลี่ยมถึงโค้งเว้า (trapezohedra shape) ดังแสดงในรูปที่ 2.23 และ 2.24

สมบัติทางกายภาพ: อะนาลไซม์ที่เกิดตามธรรมชาติจะใสถึงโปร่งแสง แต่หากมีสารเจือปน อาจให้สีขาว เทา ชมพู หรือเหลืองอ่อน มีความถ่วงจำเพาะ 2.27 ความแข็งประมาณ 5-5.5 ใน ธรรมชาติอะนาลไซม์สามารถเกิดขึ้นเองได้แต่จะมีลักษณะผลึกขนาดใหญ่ หากต้องการใช้งานต้องบด เป็นผงละเอียดก่อน [48, 49]

รูปที่ 2. 23 รูปแบบผลีของอะนาลไซม์ [48]

รูปที่ 2. 24 ผลึกของอะนาลไซม์ที่เกิดจากกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลในธรรมชาติ [49]

, Chulalongkorn University

บทที่ 3 วิธีการทดลอง

3.1 วัตถุดิบและสารเคมี

 พอตเทอรีสโตนที่มีแหล่งกำเนิดในจังหวัดลพบุรี (รูปที่ 3.1) ได้รับความอนุเคราะห์จาก บริษัทไซมีส เมอร์ชานไดส์ จำกัด

 2. เม็ดพลาสติกพอลิโพรพิลีน (เกรด 1100 NK) (รูปที่ 3.2) จาก บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) โดยมีสมบัติดังแสดงในตารางที่ 3.1

3. โซเดียมไฮดรอกไซด์ (AR Grade) จากบริษัท Univar Australia Pty. Ltd)

รูปที่ 3. 1 ผงพอตเทอรีสโตน

รูปที่ 3. 2 เม็ดพลาสติกพอลิโพรพิลีน

สมบัติ	มาตรฐานการทดสอบ	หน่วย	PP เกรด 1100
			NK
ดรรชนีการหลอมไหล		a /10 pain	11
(2.16 kg /230°C)	ASTM D1250	g/ 10mm.	
ความทนแรงดึง	ASTM D638	N/mm ²	36
การยืดตัวสูงสุด (%)	ASTM D638	%	26
ความทนแรงกระแทก ที่ 23°C			
(Charpy notched impact	DIN 53453	mJ/mm ²	2.9
strength)			
ความแข็งร็อกแวล	ASTM D785	R-Scale	107
มอดุลัสดัดโค้ง	ASTM D790	MPa	1500
อุณหภูมิโก่งตัวด้วยความร้อน			
((Heat distortion		°C	110
temperature)	ASTM D 040		
(Load 0.45 N/mm ²)	Commune B		
		•	•

ตารางที่ 3. 1 สมบัติของเม็ดพลาสติกพอลิโพรพิลีน (เกรด 1100 NK)

งกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 อุปกรณ์และเครื่องมือ

3.2.1 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ดัดแปรพอตเทอรีสโตน

1. ชุดอุปกรณ์สังเคราะห์วัสดุด้วยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล ออกแบบและสร้าง

โดยภาควิชาวิศวกรรมวัสดุและโลหการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

- 2. ชุดกรองสุญญากาศ
- 3. เครื่องชั่ง Mettler-Toledo รุ่น PB 303 L
- 4. ตู้อบ Approval Machine รุ่น ML-HD 100
- 5. เดซิเคเตอร์

3.2.2 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ขึ้นรูปชิ้นทดสอบ

 1. เครื่องอัดรีดแบบเกลียวคู่ (twin screw extruder) รุ่น CTE-D16L512 ที่มีอัตราส่วน ความยาว/เส้นผ่านศูนย์กลางของสกรูเท่ากับ 32 (screw length/screw diameter) แบบชนิดสกรู หมุนทิศทางเดียวกัน (co-rotating twin screw extruder) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางสกรู 15.75 มิลลิเมตร (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)

2. เครื่องอัดแบบ (compression molding machine) ของ Labtech Engineering Company (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)

3.2.3 เครื่องวิเคราะห์และทดสอบสมบัติ

 กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (scanning electron microscope, SEM) รุ่น Jeol JSM 6510 (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)

2. เครื่องเอ็กซ์เรย์ดิฟแฟรกโตมิเตอร์ (X-ray diffractometer, XRD) รุ่น Bruker's
D8 Advanced system (ภาควิชาวัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

 เครื่องวัดขนาดอนุภาคด้วยเทคนิคกระเจิงแสง (laser light scattering particle size analyzer) รุ่น Mastersizer 2000 (Malvern) (ภาควิชาวัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

4. เครื่องทดสอบยูนิเวอร์แซล (universal testing machine) รุ่น Hounsfield H
50 KS (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)

5. เครื่องทดสอบความทนแรงกระแทก (impact tester) รุ่น Ceast (มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)

6. เครื่องดิฟเฟอเรนเซียลสแกนนิงแคลอริมิเตอร์ (differential scanning calorimeter, DSC) รุ่น Netzsch DSC 200 F3 (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)

3.3 ขั้นตอนการทดลอง

3.3.1 การดัดแปรพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล

รูปที่ 3. 3 ขั้นตอนการดัดแปรพอตเทอรีสโตนด้วยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล

จากนั้นเลือกพอตเทอรีสโตนที่ผ่านการดัดแปรไปผสมกับพอลิโพรพิลีนในส่วนการทดลองที่ 2 เพื่อใช้เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึก

3.3.2 การใช้พอตเทอรีสโตนดัดแปรเป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกสำหรับพอลิโพรพิลีน

รูปที่ 3. 4 การวิเคราะห์และทดสอบสมบัติพอลิโพรพิลีนผสมพอตเทอรีสโตน

3.4 การทดลอง

3.4.1 การดัดแปรพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล

นำผงพอตเทอรีสโตน 8 กรัม ใส่ในภาชนะสแตนเลสที่บุด้วยเทฟลอน (รูปที่ 3.5) จากนั้นเติม สารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2, 4 หรือ 6 M ผสมกับพอตเทอรีสโตนก่อนจะนำไปใส่ในออโตเคลฟ (รูปที่ 3.6) ปิดฝาและล็อคให้แน่น จากนั้นให้ความร้อนกับของผสมที่อุณหภูมิ 60, 80 หรือ 120 องศา เซลเซียส เป็นเวลา 8, 12 หรือ 24 ชั่วโมง (ตารางที่ 3.2) ภายใต้ภาวะการกวนอย่างต่อเนื่องด้วย แท่ง แม่เหล็ก (magnetic bar) ที่ความเร็วรอบ 100 รอบ/นาที เมื่อครบเวลาที่กำหนด ปล่อยให้เย็นลงช้าๆ เป็นเวลา 12 ชั่วโมง เพื่อลดความดันและอุณหภูมิภายในออโตเคลฟ จากนั้นเทสารลงในบีกเกอร์ขนาด 1000 mL เติมน้ำกลั่นปราศจากอิออนในสารแขวนลอยที่ได้จนถึง 1000 mL นำมากวนต่ออีก 30 นาที เพื่อให้สารที่ได้กระจายตัวอีกครั้ง แล้วกรองด้วยชุดกรองแบบสุญญากาศ (รูปที่ 3.7) ทดสอบสารละลายที่ กรองได้ด้วยกระดาษพี-เอช 0-14 (ยูนิเวอร์แซล) หากยังมีฤทธิ์เป็นด่างให้ล้างด้วยน้ำกลั่นจนกระทั่ง สารละลายมีฤทธิ์เป็นกลาง แล้วนำสารที่กรองได้ไปอบที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 ชั่วโมง จากนั้นชั่งน้ำหนักพอตเทอรีสโตนเพื่อคำนวณหาร้อยละผลได้ (%yield) จากสมการที่ 3.1

% yield = $W_1/W_0 \times 100$ (3.1)

โดยที่ W₁ = น้ำหนักพอตเทอรีสโตนที่ผ่านที่ดัดแปร

W₀ = น้ำหนักของพอตเทอรีสโตนก่อนการดัดแปร

รูปที่ 3. 5 ภาชนะสแตนเลสบุด้วยเทฟลอน

รูปที่ 3. 6 ชุดอุปกรณ์การดัดแปรด้วยเทคนิคไฮโดรเทอร์มัล

รูปที่ 3. 7 ชุดกรองสุญญากาศ

สูตร	ความเข้มข้นของ	อุณหภูมิการดัดแปร	เวลาการดัดแปร
	สารละลาย NaOH (M)	(⁰ C)	(ชັ່ວໂมง)
1	2	60	8
2	2	80	8
3	2	120	8
4	2	60	12
5	2	80	12
6	2	120	12
7	2	60	24
8	2	80	24
9	2	120	24
10	4	60	8
11	4	80	8
12	4	120	8
13	4	60	12
14	4	80	12
15	4	120	12
16	4	60	24
17	4	80	24
18	4	120	24
19	6	60	8
20	6	80	8
21	6	120	8
22	6	60	12
23	6	80	12
24	6	120	12
25	6	60	24
26	6	80	24
27	6	120	24

ตารางที่ 3. 2 การดัดแปรพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH

3.4.2 การตรวจสอบพอตเทอรีสโตน

3.4.2.1 ตรวจสอบสัณฐานวิทยา

ตรวจสอบสัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนทั้งที่ผ่านและไม่ผ่านการดัดแปรโดย กระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (รูปที่ 3.8) ทำการเตรียม ตัวอย่างโดยนำผงพอตเทอรีสโตนโรยบนเทปแกรไฟต์ที่ติดอยู่บนแท่งอะลูมิเนียม แล้วจึงปล่อยแก๊ส อาร์กอนเข้าไป ปรับกระแสไฟฟ้าที่ 2.56 แอมแปร์ เพื่อให้แก๊สอาร์กอนแตกตัวและวิ่งไปชนแผ่นทอง เพื่อให้แผ่นทองเคลือบบนผิวชิ้นงาน แล้วจึงตรวจสอบสัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด โดยดำเนินการที่ 5 kV กำลังขยาย 1,000 เท่า

ร**ูปที่ 3. 8** กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (Jeol JSM 6510)

3.4.2.2 การวิเคราะห์ด้วยเครื่องเอ็กซเรย์ดิฟแฟรกโตมิเตอร์

เตรียมตัวอย่างโดยการนำพอตเทอรีสโตนใส่ใน holder แล้วใช้กระจกนาฬิกาปาด เกลี่ยให้เรียบเสมอ holder โดยให้มีความหนาอย่างน้อย 20 ไมโครเมตร และขณะทำการเกลี่ยควรอัด ด้วยแรงที่สม่ำเสมอ แล้วนำไปทดสอบภายใต้ภาวะทดสอบ: Ni-filtered CuK_α radiation; **λ** = 0.15406 nm, 2**θ** = 10° to 70° ของเครื่องเอ็กซเรย์ดิฟแฟรกโตมิเตอร์ (รูปที่ 3.9)

รูปที่ 3. 9 เครื่องเอ็กซ์เรย์ดิฟแฟรกโตมิเตอร์ (Bruker's D8 Advanced system)

3.4.2.3 การวัดขนาดอนุภาคด้วยเครื่องวัดแบบกระเจิงแสง

การวัดขนาดและการกระจายขนาดอนุภาคโดยใช้หลักการตกกระทบของแสงบน อนุภาคที่เคลื่อนที่ผ่านลำแสงส่องผ่าน ซึ่งจะให้ผลเป็นขนาดของอนุภาคร้อยละของช่วงอนุภาคใน จำนวนอนุภาคที่ทำการตรวจสอบ วิธีตรวจสอบจะใช้วิธีการแบบเปียก (wet analysis) การตรวจสอบ ทำโดยนำพอตเทอรีสโตนไป ทำให้อยู่ในลักษณะของสารแขวนลอยด้วยน้ำกลั่นใน chamber แล้วเติม น้ำกลั่นให้สูงกว่าท่อ chamber ประมาณ 1 นิ้วทำการไล่อากาศในท่อออก ทำการวิเคราะห์และ ประมวลผลด้วยโปรแกรม Malvern Mastersizer ตรวจผลของการกระจายขนาดของอนุภาคพอต เทอรีสโตนด้วยเครื่องวัดขนาดอนุภาคแบบกระเจิงแสง

3.5 การผสมพอลิโพรพิลีนกับพอตเทอรีสโตนดัดแปร

3.5.1 การผสม

นำพอตเทอรีสโตนดัดแปรที่ผ่านการอบไล่ความชื้นแล้วมาผสมกับพอลิโพรพิลีนที่อัตราส่วน ของพอตเทอรีสโตนดัดแปรร้อยละ 0-5 โดยน้ำหนัก ทำการผสมด้วยเครื่องอัดรีดแบบเกลียวคู่ (รูปที่ 3.10) โดยใช้อุณหภูมิในโซนต่างๆ และความเร็วรอบสกรูดังนี้:

โซนป้อน (feed zone)	200	องศาเซลเซียส
โซนอัด (compression zone)	210	องศาเซลเซียส
โซนหลอม (metering zone)	220	องศาเซลเซียส
โซนดายน์ (die zone)	220	องศาเซลเซียส
ความเร็วรอบสกรู	100	รอบ/นาที

ของผสมที่ได้จากเครื่องอัดรีดมีลักษณะเป็นเส้นยาวต่อเนื่อง (extrudate) ซึ่งถูกดึงผ่านน้ำ เพื่อทำให้เย็น (cooling) แล้วจึงทำการตัดให้เป็นเม็ด (pellets) (รูปที่ 2.11) เพื่อนำไปขึ้นรูปและ ทดสอบต่อไป

รูปที่ 3. 10 เครื่องอัดรีดแบบเกลียวคู่ (CTE-D16L512)

รูปที่ 3. 11 เม็ดพลาสติกพอลิโพรพิลีนผสมพอตเทอรีสโตน

3.5.2 การขึ้นรูปชิ้นทดสอบ

นำเม็ดพลาสติกผสมที่เตรียมได้มาใส่ในแม่แบบที่มีขนาด 200× × 200 × × 3 มิลลิเมตร (กว้าง × ×ยาว ×× หนา) (รูปที่ 3.12) จากนั้นนำเข้าเครื่องอัดแบบ (รูปที่ 3.13) โดยตั้งภาวะของการขึ้นรูป ดังนี้:

อุณหภูมิ	200	องศาเซลเซียส
เวลาอุ่น (pre heat)	7	นาที
เวลาเปิดไล่อากาศ	1	ครั้ง
เวลาอัดแบบ	7	นาที
เวลาหล่อเย็น	7	นาที
ความดัน	100	Psi

รูปที่ 3. 12 แม่แบบชิ้นทดสอบ

ร**ูปที่ 3. 13** เครื่องอัดแบบ (Labtech)

3.5.3 การวิเคราะห์และทดสอบ

3.5.3.1 วิเคราะห์ด้วยเครื่องเอ็กเรย์ดิฟแฟรกโตมิเตอร์

ตัดชิ้นงานให้ได้ขนาด 12.7 × 30 × 3 มิลลิเมตร (กว้าง × ยาว × หนา) แล้ว นำไปวางบน holder ให้ชิ้นงานขนานกับแท่น holder พร้อมกับยึดชิ้นงานให้แน่น ตรวจสอบที่ภาวะ: Ni-filtered CuK**α** radiation มุม 2**θ** = 5° ถึง 80°

3.5.3.2 การวิเคราะห์ด้วยกล้องจุลทรรศน์โพลาไรซ์แบบเชิงแสง

นำชิ้นงานมาอัดขึ้นรูปเป็นแผ่นบางด้วยเครื่องอัดขึ้นรูป แล้วนำมาทดสอบภายใต้ ภาวะของ การทดสอบ คือ ให้ความร้อนจากอุณหภูมิห้องจนถึง 200 องศาเซลเซียส จากนั้นลดอุณหภูมิ ลงด้วยอัตราเร็ว 20 องศาเซลเซียส/นาที จนถึงอุณหภูมิ 135 องศาเซลเซียส แล้วคงไว้ที่อุณหภูมินี้จน พอลิโพรพิลีนเกิดผลึกอย่างสมบูรณ์ ถ่ายรูปแบบของสเฟียรูไลต์ที่ 15 นาที และเมื่อเกิดผลึกสมบูรณ์

3.5.3.3 วิเคราะห์สมบัติทางความร้อนด้วยเครื่องดิฟเฟอเรนเชียลสแกนนิงแคลลอริ

มิเตอร์

นำชิ้นงานบรรจุในจานอะลูมิเนียมแล้วปิดผนึกด้วยเครื่องปิดผนึก จากนั้นนำไป ทดสอบภายใต้บรรยากาศของแก๊สไนโตรเจนด้วยภาวะการทดลอง ดังนี้:

1. เริ่มทำการทดสอบที่อุณหภูมิ 0 องศาเซลเซียส โดยเพิ่มอุณหภูมิด้วย

อัตราเร็ว 10 องศาเซลเซียส/นาที จนถึงอุณหภูมิ 230 องศาเซลเซียส แล้วคงอุณหภูมิที่ภาวะนี้ นาน 1 นาที จากนั้นลดอุณหภูมิจาก 230 องศาเซลเซียส ด้วยอัตราเร็ว 10 องศาเซลเซียส/นาที จนถึง 0 องศาเซลเซียส คงอุณหภูมิที่ภาวะนี้เป็นเวลา 1 นาที

 2. ทดสอบหาสมบัติทางความร้อนของชิ้นงานที่เปลี่ยนแปลงไปตามอุณหภูมิ จากเทอร์โมแกรม (thermogram) โดยบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงสถานะจะแสดงพีกการดูดกลืนและ คายความร้อน แล้วตรวจสอบสมบัติที่ได้จากการทดสอบ คือ อุณหภูมิหลอม (T_m) อุณหภูมิการเกิด ผลึก (T_c) และระดับความเป็นผลึก (**χ**_c) จากสมการที่ 3.2

% Crystallinity (
$$\chi_c$$
) = $\frac{\Delta H_c}{\Delta H_m^0}$ (3.2)

โดย ΔH_c = ปริมาณความร้อนของการเกิดผลึก (J/g)

ΔH⁰_m = ปริมาณความร้อนที่ใช้ในการหลอมพอลิโพรพิลีนที่มีผลึก 100% ในที่นี้มีค่าเท่ากับ 207 J/g [7, 43]

รูปที่ 3. 14 เครื่องดิฟเฟอเรนเซียลสแกนนิงแคลลอริมิเตอร์

3.5.3.4 สมบัติด้านความทนแรงดึง

นำตัวอย่างที่เตรียมโดยกระบวนการอัดขึ้นรูปมาตัดเป็นชิ้นทดสอบรูปดัมเบลล์ตาม มาตรฐาน ASTM D 638 type 1 (รูปที่ 3.15) เก็บตัวอย่างไว้ในห้องทดสอบเพื่อลดความเครียดของ ชิ้นทดสอบเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ก่อนนำมาทดสอบด้วยเครื่องทดสอบยูนิเวอร์แซล (Hounsfield H 50 KS) (รูปที่ 3.16) ภายใต้ภาวะการทดสอบคือ ระยะดึง (gauge length) เท่ากับ 115 มิลลิเมตร ขนาดของ load cell เท่ากับ 10 กิโลนิวตัน อัตราการยืดคงที่ เท่ากับ 50 มิลลิเมตร/วินาที อุณหภูมิ การทดสอบ 25 องศาเซลเซียส เพื่อหาค่าความทนแรงดึง มอดุลัส และการยืดตัว ณ จุดขาด

รูปที่ 3. 15 ชิ้นทดสอบรูปดัมเบลล์ตามมาตรฐาน ASTM D 638 type 1

ร**ูปที่ 3. 16** เครื่องทดสอบยูนิเวอร์แซล (Hounsfield H 50 KS)

3.5.3.5 สมบัติความแรงกระแทก

การทดสอบความทนแรงกระแทกแบบไอซอด (izod type) กระทำโดยจับยึดชิ้น ทดสอบไว้โดยหัวจับชิ้นงานในแนวตั้งและถูกตีด้วยตุ้มน้ำหนักในแนวเส้นบรรจบ ระหว่างจุดที่จับชิ้น ทดสอบและเส้นกึ่งกลางของรอยบากที่อยู่ด้านเดียวของรอยบาก วิธีการ คือ นำตัวอย่างชิ้นงานมาตัด ให้ได้ขนาดเท่ากับ 12.7× 63.5 × 3 มิลลิเมตร(กว้าง× ยาว × หนา) จากนั้นนำไปบากด้วยเครื่อง บากชิ้นงานให้ได้ขนาดรอยบากทำมุม 45 องศา ความลึกรอยบาก 2.54 มิลลิเมตร ตามมาตรฐาน ASTM D 256 แบบไอซอด (รูปที่ 3.17) วางชิ้นงานในภาวะการทดสอบ 24 ชั่วโมง เพื่อลด ความเครียดภายในชิ้นงาน แล้วจึงทดสอบด้วยเครื่องทดสอบความทนแรงกระแทกแบบไอซอด (รูปที่ 3.18) ภายใต้ภาวะการทดสอบ คือ น้ำหนักค้อน 2 จูล (joule) จากนั้นคำนวณค่าความทนแรง กระแทกจากสมการที่ 3.3

Impact strength (J/m) =
$$\frac{\text{Energy (J)}}{\text{Thickness(m)}}$$
 (3.3)

โดย Energy = พลังงานในการทำให้วัสดุแตกหัก (จูล) Thickness = ความหนาของชิ้นงาน (เมตร)

รูปที่ 3. 17 ชิ้นทดสอบความทนแรงกระแทก

รูปที่ 3. 18 เครื่องทดสอบความทนแรงกระแทกแบบไอซอด (Ceast)

3.5.3.6 ตรวจสอบสัณฐานวิทยา

นำชิ้นทดสอบมาตัดเป็นชิ้นขนาดเล็กแล้วนำมาติดบนแท่นอะลูมิเนียมด้วยเทป แกรไฟต์ จากนั้นนำไปเคลือบทองในระบบสุญญากาศ โดยปล่อยแก๊สอาร์กอน ปรับกระแสไฟเท่ากับ 2.65 แอมแปร์ ใช้เวลาในการเคลือบทอง 1.30 นาที จากนั้นตรวจสอบสัณฐานของพอลิโพรพิลีนด้วย กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดแบบส่องกราด (Jeol JSM 6510) (รูปที่ 3.8) ดำเนินการ ตรวจสอบที่ 5 kV กำลังขยาย 1,000 เท่า

บทที่ 4 ผลการทดลองและวิเคราะห์ผลการทดลอง

4.1 การดัดแปรพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH

4.1.1 ลักษณะทางกายภาพของพอตเทอรีสโตน

รูปที่ 4.1 แสดงตัวอย่างของพอตเทอรีสโตนที่ผ่านและไม่ผ่านการดัดแปรโดยกระบวนการไฮโดร เทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ซึ่งมีลักษณะเป็นผงสีน้ำตาลอ่อน โดยพอตเทอรีสโตนที่ผ่านการดัดแปร เป็นผงที่มีความละเอียดมากกว่าพอตเทอรีสโตนที่ไม่ผ่านการดัดแปร

หาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4. 1 ลักษณะทางกายภาพของพอตเทอรีสโตน (ก) ไม่ผ่านการดัดแปร และ (ข) ผ่านการดัดแปร โดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลายNaOH

4.1.2 สัณฐานวิทยา องค์ประกอบ และโครงสร้างผลึกของพอตเทอรีสโตน

4.1.2.1 พอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง

4.1.2.1.1 สัณฐานวิทยา

รูปที่ 4.2 แสดงสัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรโดย กระบวนการไฮโดร-เทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส ซึ่งผ่านการตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM) ภายใต้กำลังขยาย 1,000 เท่า

hulalongkorn University

รูปที่ 4. 2 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ (ก) ไม่ผ่านการดัดแปร (ข–ง) ผ่านการดัดแปรด้วย สารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส ตามลำดับ

รูปที่ 4.2(ก) แสดงสัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ไม่ผ่านการดัดแปร พบว่า อนุภาคเกาะกลุ่มกันมีขนาดและรูปร่างไม่แน่นอน (irregular shape) และเมื่อดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส พบว่า พอต เทอรีสโตนที่ผ่านการดัดแปรมีสัณฐานวิทยาเปลี่ยนไปตามอุณหภูมิที่ใช้ในการดัดแปร เพราะสารละลาย NaOH สามารถละลายอะลูมิโนซิลิเกต (aluminosilicate) ส่วนที่เป็นอสัณฐานได้ดีที่อุณหภูมิสูงเมื่อ เปรียบเทียบกับเฟสที่มีความเป็นผลึก เช่น quartz และ mullite เป็นต้น [45] โดยซิลิกอน (Si) และ อะลูมินา (Al) ที่ละลายออกมาสามารถทำปฏิกิริยากันเกิดเฟสใหม่หรือรวมตัวเกิดผลึกใหม่อีกครั้ง (recrystallize) ที่มีสัณฐานวิทยาดังแสดงในรูปที่ 4.2(ข–ง) นอกจากนี้ พบว่า เมื่อดัดแปรที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส ผลึกที่เกิดขึ้นใหม่มีสัณฐานเป็นทรงกลมเหลี่ยมอยู่ในระบบ isometric ที่มีรูปแบบเป็น trapezohedron [46, 47] ดังแสดงในรูปที่ 4.2(ง)

4.1.2.1.2 องค์ประกอบและโครงสร้างผลึก

พอตเทอรีสโตนเป็นหินภูเขาไฟ (iqneous rock) ที่มีองค์ประกอบหลักเป็น ซิลิกา (SiO₂) ถึงประมาณร้อยละ 70 ซึ่งเมื่อถูกกระทำโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลในธรรมชาติ จะ พบองค์ประกอบของ quartz, sericite และ kaolin เป็นสำคัญ [46, 47] และเมื่อดัดแปรโดย ึกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส แล้วทำการตรวจสอบด้วยเทคนิคเอ็กซ์เรย์ดิฟแฟรกชัน (XRD) โดย XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนในรูปที่ 4.3(ก) แสดงให้เห็นว่า พอตเทอรีสโตนที่ไม่ผ่านการ ดัดแปรมีโครงสร้างหรือเฟสของ tridymite (SiO2) (มีโครงสร้างผลึกอยู่ในระบบ orthorhombic), albite (NaAlSi3O8) (มีโครงสร้างผลึกอยู่ในระบบ triclinic), cristobalite (SiO2) (มีโครงสร้างผลึกอยู่ ในระบบ tetragonal) และ quartz (SiO2) (มีโครงสร้างผลึกอยู่ในระบบ hexagonal) ส่วนรูปที่ 4.3(ข) แสดง XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนที่ได้ดัดแปรที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส ซึ่งพบเฟส ใหม่ของ sodium silicate (Na₂O.39SiO₂) เกิดขึ้น โดยความสูงของพีก tridymite และ cristobalite ลดลง ขณะที่ความสูงของพีก albite สูงขึ้น และเมื่ออุณหภูมิการดัดแปรเพิ่มเป็น 80 องศาเซลเซียส พบว่า เฟสของ sodium silicate หายไป เหลือแต่เฟสของ tridymite, cristobalite, quartz และ albite ดังแสดงในรูปที่ 4.3(ค) เนื่องจาก sodium silicate เป็นเฟสกึ่งเสถียร (metastable) จึงละลาย ได้ในสารละลาย NaOH เมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังมี Si และ Al บางส่วนละลายจาก tridymite, cristobalite, quartz และ albite โดยสังเกตจากความสูงของพีกของเฟสเหล่านี้ที่ลดลงอย่างเห็นได้ ้ชัด และเมื่อทำการดัดแปรที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส พบว่า เฟสต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้หายไป โดยมีแต่ เพียงเฟสของ analcime (NaAlSi₂O₆.H₂O) เป็นเฟสหลัก ดังแสดงในรูปที่ 4.3(ค) ที่มีสัณฐานผลึกเป็น ทรงกลมเหลี่ยม (trapezohedron) ดังแสดงในรูปที่ 4.2(ค) ซึ่งเกิดเมื่อ tridymite, cristobalite, quartz และ albite ละลายในสารละลาย NaOH ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส และเกิดปฏิกิริยาซึ่ง กันและกันพร้อมทั้งเกิดผลึกรูปแบบใหม่ระหว่างที่อุณหภูมิลดลง

A = albite, C = cristobalite, Q = quartz, S = sodium silicate, N = analcime,

รูปที่ 4. 3 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตน (ก) ที่ไม่ผ่านการดัดแปร และ (ข–ง) ที่ผ่านการ ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส ตามลำดับ

4.1.2.2 พอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 12 ชั่วโมง

4.1.2.2.1 สัณฐานวิทยา

รูปที่ 4.4 แสดงสัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรโดย กระบวนการไฮโดร-เทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส ซึ่งได้ตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด ภายใต้กำลังขยาย 1,000 เท่า

ร**ูปที่ 4. 4** สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส จากรูปที่ 4.4 พบว่า สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนเปลี่ยนแปลงไป

ตามอุณหภูมิที่ใช้ในการดัดแปรเช่นเดียวกัน โดยการดัดแปรที่อุณหภูมิ 60 และ 80 องศาเซลเซียส ยัง มีผลทำให้อนุภาคเกาะกลุ่มกันมีรูปร่างไม่แน่นอน แต่มีขนาดเล็กกว่าที่ใช้เวลาดัดแปร 8 ชั่วโมง ที่ อุณหภูมิในลำดับเดียวกัน ดังแสดงในรูปที่ 4.4(ก) และรูปที่ 4.4(ข) เนื่องจาก Si และ Al ละลายใน สารละลาย NaOH ได้มากขึ้นตามเวลาของการดัดแปรที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อดัดแปรที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส ยังพบผลึกที่มีสัณฐานเป็นทรงกลมเหลี่ยม แต่มีขนาดเล็กลงและมีการกระจาย ขนาดอนุภาคเพิ่มขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 4.4(ค)

4.1.2.2.2 องค์ประกอบและโครงสร้างผลึก

รูปที่ 4.5 แสดง XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรโดย กระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส ซึ่งพบเฟสของ analcime เช่นเดียวกับที่ทำการดัดแปรเป็นเวลา 8 ชั่วโมง โดย ให้ผลสอดคล้องกับสัณฐานวิทยาที่แสดงในรูปที่ 4.4(ค)

N = analcime

รูปที่ 4. 5 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส

4.1.2.3 พอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

4.1.2.3.1 สัณฐานวิทยา

รูปที่ 4.6 แสดงสัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรโดย กระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส ซึ่งได้ตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด ภายใต้กำลังขยาย 1,000 เท่า

รูปที่ 4. 6 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความ เข้มข้น 2 M เป็น เวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส

จากรูปที่ 4.6 พบว่า สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนเปลี่ยนแปลงไปตาม

อุณหภูมิที่ใช้ในการดัดแปรเช่นเดียวกัน โดยการใช้อุณหภูมิ 60 และ 80 องศาเซลเซียส ยังคงมีการเกาะ กลุ่มกันของอนุภาคที่มีรูปร่างไม่คงที่แน่นอน ดังแสดงในรูปที่ 4.6(ก) และ 4.6(ข) และมีขนาดเล็กกว่าที่ ดัดแปรเป็นเวลา 8 และ 12 ชั่วโมง เนื่องจากมีการละลายของ Si และ Al ในสารละลาย NaOH เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การดัดแปรที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส ยังคงทำให้ได้พอตเทอรีสโตนที่มีสัณฐานเป็น ทรงกลมเหลี่ยม ดังแสดงในรูปที่ 4.6(ค)

4.1.2.3.2 องค์ประกอบและโครงสร้างผลึก

รูปที่ 4.7 แสดง XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรโดย กระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส ซึ่งพบเฟสของ analcime เช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นการยืนยันสัณฐานวิทยาในรูปที่ 4.6(ค)

4.1.2.4 สัณฐานวิทยาของ analcime

รูปที่ 4.8 แสดงสัณฐานวิทยาของ analcime ที่สังเคราะห์ได้จากการดัดแปรพอต เทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8, 12 และ 24 ชั่วโมง ซึ่งตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่อง กราดภายใต้กำลังขยาย 2,000 เท่า ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า สามารถสังเคราะห์ analcime จาก พอตเทอรีสโตนด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เท่านั้น (60 และ 80 องศาเซลเซียส ไม่เกิด) ไม่ว่าจะใช้เวลาในการดัดแปร 8, 12 หรือ 24 ชั่วโมง ซึ่งเป็นภาวะที่ทำ ให้เกิดปฏิกิริยาระหว่าง Si, Al, O และ Na ด้วยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลที่สามารถเปลี่ยนจากเฟส tridymite, albite, cristobalite และ quartz เป็นเฟสของ analcime ซึ่งสังเกต พบว่า การดัดแปร เป็นเวลา 12 และ 24 ชั่วโมง จากรูปที่ 4.8(ก) และ 4.8(ข) ตามลำดับ ทำให้ได้ analcime ที่มีการ กระจายขนาดอนุภาคมากกว่าที่ดัดแปรเป็นเวลา 8 ชั่วโมง ซึ่งนอกจากใช้เวลาในการดัดแปรน้อยกว่า ยังได้อนุภาคที่มีขนาดใกล้เคียงกันมากกว่าอีกด้วย

ร**ูปที่ 4. 8** สัณฐานวิทยาของ analcime ที่สังเคราะห์จากพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์ มัล ด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M ที่อุณหภูมิ120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา (ก) 8 ชั่วโมง, (ข) 12 ชั่วโมง และ 24 ชั่วโมง

4.1.2.5 พอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง

4.1.2.5.1 สัณฐานวิทยา

รูปที่ 4.9 แสดงสัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรโดยกระบวนการ ไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส ซึ่งได้ตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดภายใต้กำลังขยาย 1,000 เท่า

จากรูป พบว่า สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนเปลี่ยนแปลงไปตาม

อุณหภูมิที่ใช้ในการดัดแปรเช่นเดียวกัน โดยการดัดแปรที่อุณหภูมิ 60 และ 80 องศาเซลเซียส ทำให้ อนุภาคเกาะกลุ่มกันมีขนาดและรูปร่างไม่แน่นอน แต่ยังมีการเกาะกลุ่มกันหนาแน่น ดังแสดงในรูปที่ 4.9(ก) และ 4.9(ข) ตามลำดับ ขณะที่การดัดแปรที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส กลับพบพอตเทอรีสโตน ที่มีสัณฐานเป็นกระจุกของแท่งเส้นใย (fibrous columnar) หรือรูปเข็ม (needle like) เกาะกลุ่มกัน ดังแสดงในรูปที่ 4.9(ค)

ร**ูปที่ 4. 9** สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็น เวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส

4.1.2.5.2 องค์ประกอบและโครงสร้างผลึก

รูปที่ 4.10 แสดง XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรโดย กระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส ซึ่งจากรูปที่ 4.10(ก) พบว่า การดัดแปรที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส ได้ ปรากฏเฟส tridymite, albite, cristobalite และ quartz ไม่ต่างจากที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M หากแต่ไม่พบเฟสของ sodium silicate ซึ่งเป็นเฟสกึ่งเสถียร และละลายได้หมดใน สารละลาย NaOH เมื่อความเข้มข้นเพิ่มขึ้น จึงทำให้เฟสของ sodium silicate หายไป ส่วนการดัด แปรที่อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส พบว่า ความสูงของพีก albite ลดลง และมีพีกของเฟสใหม่ต่างๆ ได้แก่ feldspar (NaAlSi₃O₈) (โครงสร้างผลึกอยู่ในระบบ triclinic), sodium aluminum silicate hydrate (Na₆(AlSiO₄)₆.8H₂O) (มีโครงสร้างผลึกอยู่ในระบบ cubic) และ sodium aluminum silicate hydroxide (Na₄Si₃Al₃O₁₂.OH) (มีโครงสร้างผลึกอยู่ในระบบ cubic) ดังแสดงในรูปที่ 4.10(ข) สำหรับการดัดแปรที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส ทำให้ได้เฟสใหม่ของ hydroxycancrinite (Na₈Al₆Si₆O₂₄.2H₂O) (มีโครงสร้างผลึกอยู่ในระบบ hexagonal) ดังแสดงในรูปที่ 4.10(ค) ซึ่งได้แสดง สัณฐานวิทยาไว้ในรูปที่ 4.9(ค) นอกจากนี้ ยังมีเฟสของ sodium aluminum silicate hydrate (มี โครงสร้างผลึกอยู่ในระบบ orthorhombic) ปะปนอยู่

> จุหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

A = albite, C = cristobalite, F = feldspar, H = sodium aluminum silicate hydrate, Q = quartz, R = hydroxycancrinite, S = sodium silicate, T = tridymite, X = sodium aluminum silicate hydroxide

รูปที่ 4. 10 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส

4.1.2.6 พอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็น เวลา 12 ชั่วโมง

รูปที่ 4.11 แสดงสัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรโดยกระบวนการ ไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส ซึ่งได้ตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดภายใต้กำลังขยาย 1,000 เท่า และจากการตรวจสอบ พบว่า พอตเทอรีสโตนที่ได้มีสัณฐานวิทยาไปในทำนองเดียวกับที่ได้ ดัดแปรเป็นเวลา 8 ชั่วโมง กล่าวคือ ที่อุณหภูมิ 60 และ 80 องศาเซลเซียส พบการเกาะกลุ่มของ อนุภาคที่มีรูปแบบและขนาดไม่คงที่แน่นอนเช่นกัน ดังแสดงในรูปที่ 4.11(ก) และ 4.11(ข) ตามลำดับ ในขณะที่พอตเทอรีสโตนที่ถูกดัดแปรที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส ยังแสดงสัณฐานของผลึกรูปเข็ม ของ hydroxycancrinite ดังแสดงในรูปที่ 4.11(ค)

ร**ูปที่ 4. 11** สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส

4.1.2.7 พอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็น เวลา 24 ชั่วโมง

รูปที่ 4.12 แสดงสัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรโดยกระบวนการ ไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส ซึ่งได้ตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดที่กำลังขยาย 1,000 เท่า และจากการตรวจสอบ พบว่า พอตเทอรีสโตนที่ได้มีสัณฐานวิทยาไปในทำนองเดียวกับที่ทำการ ดัดแปรเป็นเวลา 8 และ 12 ชั่วโมง กล่าวคือ ที่อุณหภูมิ 60 และ 80 องศาเซลเซียส พบการเกาะกลุ่ม ของอนุภาคที่มีรูปแบบและขนาดไม่คงที่แน่นอน ดังแสดงในรูปที่ 4.12(ก) และ 4.12(ข) ตามลำดับ ขณะที่พอตเทอรีสโตนที่ถูกดัดแปรที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส ยังมีสัณฐานผลึกเป็นรูปแท่งเส้นใย หรือรูปเข็มของ hydroxycancrinite ดังแสดงในรูปที่ 4.12(ค) อย่างไรก็ตาม ยังสังเกตได้ว่าอนุภาคที่ ได้มีขนาดเล็กลง รวมทั้งมีการเกาะกลุ่มลดลง โดยเฉพาะผลึกของ hydroxycancrinite ที่มีความ สมบูรณ์น้อยกว่าที่ได้ดัดแปรเป็นเวลา 8 และ 12 ชั่วโมง

ร**ูปที่ 4. 12** สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส
4.1.2.8 สัณฐานวิทยาของ hydroxycancrinite

รูปที่ 4.13 แสดงสัณฐานวิทยาของ hydroxycancrinite ที่สังเคราะห์จากการดัด แปรพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M ที่ อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 8, 12 และ 24 ชั่วโมง ซึ่งตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์ อิเล็กตรอนแบบส่องกราดภายใต้กำลังขยาย 2,000 เท่า จากการทดลอง พบว่า สามารถสังเคราะห์ hydroxycancrinite จากพอตเทอรีสโตนโดยใช้สารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เท่านั้น (60 และ 80 องศาเซลเซียส ไม่เกิด) ไม่ว่าจะใช้เวลาในการดัดแปร 8, 12 หรือ 24 ชั่วโมง ซึ่งเป็นภาวะที่ทำให้เกิดปฏิกิริยาระหว่าง Si, Al, O และ Na ด้วยกระบวนการไฮโดรเทอร์ มัลที่สามารถเปลี่ยนจากเฟส tridymite, albite, cristobalite และ quartz เป็นเฟสของ hydroxycancrinite ซึ่งจากรูปที่ 4.13(ค) พบว่า การใช้เวลาในการดัดแปร 24 ชั่วโมง ทำให้ได้ hydroxycancrinite ที่มีสัณฐานเป็นแท่งเส้นใยหรือรูปเซ็มที่ไม่สมบูรณ์เท่าที่ดัดแปรเป็นเวลา 8 และ 12 ชั่วโมง ดังแสดงในรูปที่ 4.13(ก) และ 4.13(ข) ตามลำดับ เนื่องจากใช้เวลาในการดัดแปรเป็น เวลานานเกินไป

รูปที่ 4. 13 สัณฐานวิทยาของ hydroxycancrinite ที่สังเคราะห์จากพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการ ไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 4 M ที่อุณหภูมิ120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา (ก) 8 ชั่วโมง, (ข) 12 ชั่วโมง และ 24 ชั่วโมง

4.1.2.9 พอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 6 M เป็นเวลา 8 และ12 ชั่วโมง

4.1.2.9.1 สัณฐานวิทยา

รูปที่ 4.14 และ 4.15 แสดงสัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ได้ดัดแปรโดย กระบวนการ ไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 6 M เป็นเวลา 8 และ 12 ชั่วโมง ตามลำดับ ที่อุณหภูมิ 60, 80 และ 120 องศาเซลเซียส ซึ่งตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน แบบส่องกราดที่กำลังขยาย 1,000 เท่า

ร**ูปที่ 4. 14** สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 6 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส

รูปที่ 4. 15 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 6 M เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส

จากรูปที่ 4.14 และ 4.15 พบว่า สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตน เปลี่ยนแปลงไปตามอุณหภูมิที่ใช้ในการดัดแปรเช่นเดียวกัน โดยการดัดแปรที่อุณหภูมิ 60 และ 80 องศาเซลเซียส ทำให้อนุภาคเกาะกลุ่มกันมีขนาดและรูปร่างไม่แน่นอน แต่มีการเกาะกลุ่มเบาบางลง ทั้งนี้เป็นเพราะภาวะที่ใช้ในการดัดแปรมีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้พอตเทอรีสโตนละลายใน สารละลาย NaOH ได้มากขึ้น ในขณะที่การดัดแปรที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส กลับพบพอตเทอ รีสโตนที่มีสัณฐานค่อนข้างกลมขนาดเล็กๆ ดังแสดงในรูปที่ 4.14(ค) และ 4.15(ค)

รูปที่ 4.16 แสดงสัณฐานวิทยาของอนุภาคที่ได้จากการดัดแปรพอตเทอรีสโตน ด้วยสาร ละลาย NaOH ความเข้มข้น 6 M เป็นเวลา 8 และ 12 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ120 องศาเซลเซียส ที่กำลังขยาย 2,000 เท่า ซึ่งพบว่าพอตเทอรีสโตนที่ได้มีสัณฐานเป็นทรงกลมที่มีผลึกรูปเข็มของ hydroxycancrinite ยื่นออกมา

รูปที่ 4. 16 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 6 M ที่อุณหภูมิ120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา (ก) 8 ชั่วโมง และ (ข) 12 ชั่วโมง

4.1.2.9.2 องค์ประกอบและโครงสร้างผลึก

รูปที่ 4.17 แสดง XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรโดย กระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 6 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8 และ 12 ชั่วโมง ซึ่งพบเฟส sodalite (Na₈Al₆Si₆O₂₄(OH)₂(H₂O)₂) ที่มีโครงสร้างผลึกอยู่ใน ระบบ cubic และ hydroxycancrinite ซึ่งให้ผลสอดคล้องกับสัณฐานวิทยาที่แสดงในรูปที่ 4.16 โดย sodalite เป็นโครงสร้างผลึกระดับไมโครที่เกิดจากผลึกที่มีลักษณะเป็นแผ่นหรือใบมีด (blade-shape) ร่วมกลุ่มกันเป็นทรงกลม (lepisphere) ที่มีความพรุนตัว และมีผลึกรูปเข็มเล็กๆ ของ cancrinite ที่เป็น hexagonal อยู่ใน lepisphere ที่เกิดขึ้น [50] ทั้งนี้เนื่องจากเกิดการเปลี่ยนเฟส (phase transformation) จาก sodalite เป็น hydroxycancrinite [51]

รูปที่ 4. 17 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 6 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา (ก) 8 ชั่วโมง และ (ข) 12 ชั่วโมง

4.1.3 ขนาดอนุภาค

ผลการตรวจสอบขนาดอนภาคของพอตเทอรีสโตนที่ผ่านและไม่ผ่านการดัดแปรด้วยเครื่อง วิเคราะห์ขนาดอนุภาคโดยเทคนิคกระเจิงแสงแสดงไว้ในรูปที่ 4.18 และค่าที่ได้สรุปไว้ในตารางที่ 4.1 โดย พอตเทอรีสโตนที่ไม่ผ่านการดัดแปรมีขนาดอนุภาคอยู่ในช่วง 0.5–26.3 μ m ซึ่งมีการกระจายขนาด ้ค่อนข้างกว้าง และกราฟที่ได้มีลักษณะเป็น bimodal โดยมีการกระจายขนาดอนุภาคเป็น 2 กลุ่ม ซึ่ง กลุ่มแรกมีขนาดอนุภาคอยู่ในช่วง 0.5–3 μ m และกลุ่มที่สองมีขนาดอยู่ในช่วง 3–26.3 μ m ดังแสดง ในรูปที่ 4.18(ก) โดยมีอนุภาคเฉลี่ย 3.3 μ m และจากรูปที่ 4.18(ข) พบว่าอนุภาคของ analcime ที่ ได้จากการดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8 ้ชั่วโมง มีการกระจายขนาดอนุภาคแคบที่สุด โดยมีขนาดอยู่ในช่วง 2.9–26.3 **µ**m และมีอนุภาคเฉลี่ย 9.2 **µ**m ส่วน analcime ที่ได้จากการดัดแปรเป็นเวลา 12 ชั่วโมง มีขนาดอนุภาคอยู่ในช่วง 0.5-26.3 μ m โดยกราฟมีลักษณะเป็น bimodal โดยกลุ่มแรกมีขนาดอยู่ในช่วง 0.5–2 μ m และกลุ่มที่ สองมีขนาดอยู่ในช่วง 4–26.3 μ m ดังแสดงในรูปที่ 4.18(ค) และมีอนุภาคเฉลี่ย 5.8 μ m สำหรับ analcime ที่ได้จากการดัดแปรเป็นเวลา 24 ชั่วโมง มีขนาดอยู่ในช่วง 0.5–30.2 μ m โดยกราฟมี ้ลักษณะเป็น bimodal เช่นเดียวกันโดยกลุ่มแรกมีขนาดอยู่ในช่วง 0.5–3 μ m และกลุ่มที่สองมีขนาด อยู่ในช่วง 3–30.2 μ m ดังแสดงในรูปที่ 4.18(ง) และมีอนุภาคเฉลี่ย 5.4 μ m นอกจากนี้ จากรูปที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า อนุภาค analcime ไม่ได้อยู่ในรูปของผลึกเดี่ยว หากแต่มีผลึกเล็กๆ ของ analcime มาเติบโตบนผลึกเดิมของ analcime ดังนั้น การกระจายขนาดอนุภาคที่ได้อาจมีค่า ค่อนข้างกว้าง

รูปที่ 4. 18 การกระจายขนาดอนุภาคของพอตเทอรีสโตนที่ (ก) ไม่ผ่านการดัดแปร, (ข–ง) ผ่านการ ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8, 12 และ 24 ชั่วโมง ตามลำดับ

ตารางที่ 4. 1 ผลการตรวจขนาดอนุภาคของพอตเทอรีสโตนทั้งที่ผ่านและไม่ผ่านการดัดแปร โดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M ที่ อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8, 12 และ 24 ชั่วโมง

เวลาการดัดแปร (ชั่วโมง)	พื้นที่ผิว จำเพาะเฉลี่ย (m²/g)	ขนาด อนุภาค เฉลี่ย (µ m)	ขนาดอนุภาค เฉลี่ยเชิงปริมาตร (µ m)	การกระจาย ขนาดอนุภาค (µ m)
0	1.8	3.3	6.9	0.5–26.3
8	0.6	9.2	11.3	2.9–26.3
12	1.3	5.8	12.0	0.5–26.3
24	1.1	5.4	10.7	0.5–30.2

4.1.4 ร้อยละผลได้ (%Yield)

การนำพอตเทอรีสโตนมาใช้เป็นสารตั้งต้นในการดัดแปรโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัล ด้วยสารละลาย NaOH ที่ความเข้มข้น เวลาและอุณหภูมิในการดัดแปรต่างๆ กัน พบว่า เมื่อดัดแปร ด้วยสารละลาย NaOH ที่ความเข้มข้น 2, 4 และ 6M ทำให้ร้อยละผลได้ที่ได้ในแต่ละความเข้มข้นมีค่า ไม่แตกต่างกันมากนักไม่ว่าจะใช้เวลาและอุณหภูมิในการดัดแปรแตกต่างกัน โดยพอตเทอรีสโตนที่ ผ่านการดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2, 4 และ 6 M มีค่าร้อยละผลได้เฉลี่ยเท่ากับ 75, 67.5 และ 40.6 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าร้อยละผลได้ของพอตเทอรีสโตนดัดแปรมีค่าลดลง ตามความเข้มข้นของสารละลาย NaOH ที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเฟสต่างๆ เช่น tridymite, crystobalite, quartz และ albite ยังคงเสถียรในสารละลาย NaOH ที่มีความเข้มข้นต่ำ และเมื่อ ภาวะของการดัดแปรเพิ่มความรุนแรงขึ้น เฟสต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มลดลงโดยการละลายใน สารละลาย NaOH ที่มีความเข้มข้นสูงได้มากขึ้น จึงทำให้ร้อยละผลได้ของผลิตภัณฑ์ลดลง

4.1.5 การวิเคราะห์ผลการดัดแปรพอตเทอรีสโตน

จากการดัดแปรพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ภายใต้ภาวะการดัดแปรต่างๆ พบว่า การดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ทำให้พอตเทอรีสโตนดัดแปรที่ได้มีเฟสหลักเป็น analcime ที่ มีความบริสุทธิ์สูง อีกทั้งยังแสดงรูปแบบผลึกที่มีลักษณะเฉพาะเด่นชัด คือ isometric trapezohedron ซึ่งสามารถเตรียมได้ภายใต้ภาวะที่ไม่รุนแรง และใช้เวลาในการดัดแปรน้อยที่สุด ทำ ให้สิ้นเปลืองพลังงานในการดัดแปรต่ำที่สุด รวมทั้งให้ปริมาณร้อยละผลได้ค่อนข้างสูง (~ 75%) นอกจากนี้ ยังมีโครงสร้างที่น่าสนใจอีกโครงสร้างหนึ่ง คือ hydroxycrancrinite ซึ่งมีรูปแบบผลึกเป็น แท่งเข็ม หากแต่ต้องใช้ภาวะในการเตรียมที่รุนแรงมากกว่า คือ ใช้สารละลาย NaOH ความเข้มข้น เพิ่มเป็น 4 M ที่อุณหภูมิ120 องศาเซลเซียส ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งจะทำให้ reactor มีอายุการใช้ งานสั้นลง และมีร้อยละผลได้ต่ำกว่า (~ 67.5%) รวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่ได้มีความไม่สม่ำเสมอแน่นอน ส่วนการดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 6M จะได้ผลึกที่มีลักษณะผสมที่ไม่แน่นอน อีก ทั้งยังเป็นภาวะที่มีความรุนแรง และมีร้อยละผลได้ต่ำที่สุด (~ 40.6%) ดังนั้น จึงได้เลือก analcime ที่เตรียมจากการดัดแปรพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลาย NaOH ความ เข้มข้น 2 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ไปศึกษาความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ เป็นสารก่อผลึกสำหรับพอลิโพรพิลีนต่อไป

> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

4.2 การใช้ analcime เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกสำหรับพอลิโพรพิลีน

4.2.1 การวิเคราะห์โครงสร้างและลักษณะผลึกของพอลิโพรพิลีน

4.2.1.1 การวิเคราะห์ด้วยเทคนิคเอ็กซเรย์ดิฟแฟรกชัน (XRD)

รูปที่ 4.19 แสดง XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึก ซึ่งจากรูป พบว่า XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอลิโพรพิ ลีนที่ไม่ได้ใส่ analcime (0%) ปรากฏ 5 พีก ที่มีความเข้มสูงที่ตำแหน่ง 2 Θ = 14.1, 16.9, 18.8, 20.9 และ 21.8° ซึ่งเป็นพีกของระนาบ (110), (040), (130), (131) และ (111) ตามลำดับ ของโครงสร้าง ผลึกแบบแอลฟา (α) ในระบบ monoclinic ของพอลิโพรพิลีน แสดงว่าพอลิโพรพิลีนที่ไม่ไส่ analcime มีโครงสร้างเป็น α -monoclinic เท่านั้น และถึงแม้ได้ใส่ analcime ปริมาณ 0.5, 0.75, 1 และ 1.25% โดยน้ำหนัก ก็ยังคงแสดงโครงสร้างผลึกที่เป็น α -monoclinic ดังแสดงในรูปที่ 4.19(ก) เนื่องจากไม่ ปรากฏพีกที่ตำแหน่ง 2 Θ = 16.1° ซึ่งเป็นพีกของระนาบ (300) ของผลึกแบบบีตา (δ) ในระบบ hexagonal ของพอลิโพรพิลีน [1,6,18,26] อย่างไรก็ตาม เมื่อใส่ analcime ปริมาณ 2–5% โดยน้ำหนัก พบว่า ปรากฏพีกที่ตำแหน่ง 2 Θ = 16.1° เพิ่มเข้ามา ดังแสดงในรูปที่ 4.19(ข) ซึ่งแสดงว่ามีรูปผลึกทั้ง แบบแอลฟาและแบบบีตาในชิ้นทดสอบของพอลิโพรพิลีน และเมื่อคำนวณหาปริมาณผลึกแบบบีตาจก ต่อไปนี้ (สมการที่ 2.1)

 $\mathsf{K}_{\boldsymbol{\beta}} = \mathsf{H}_{\boldsymbol{\beta}} / [\mathsf{H}_{\boldsymbol{\beta}} + (\mathsf{H}_{\boldsymbol{\alpha}_1} + \mathsf{H}_{\boldsymbol{\alpha}_2} + \mathsf{H}_{\boldsymbol{\alpha}_3})] \times 100$

เมื่อ H $_{m{ heta}}$ คือ ความสูงของ $m{ heta}$ diffraction peak ที่มุม 2 $m{ heta}$ = 16.1°

H_{α1}, H_{α2} และ H_{α3} คือ ความสูงของ **α** diffraction peak ที่มุม 2θ = 14.1, 16.9 และ 18.8° ตามลำดับ

ผลที่ได้จากการคำนวณแสดงไว้ในตารางที่ 4.2 พบว่า ปริมาณผลึกแบบบีตาของพลิโพรพิลีนที่ เกิดจากการใส่ analcime เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกมีค่าไม่สูงมากนัก กล่าวคือ มีค่าอยู่ในระดับประมาณ 10% เท่านั้น

รูปที่ 4. 19 XRD ดิฟแฟรกโทแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime (ก) 0–1.25%) และ (ข) 2–5%

Analcime	H 6	H_{α_1}	H_{α_2}	H _{α3}	К в
content					
(%)					
0.5	-	-	-	-	-
0.75	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-
1.25	-		-	-	-
2	340	1064	1079	786	0.104
3	349	1248	1029	802	0.101
4	365	1381	946	759	0.105
5	362	1153	944	723	0.11

ตารางที่ 4. 2 ปริมาณผลึกแบบบีตาของพอลิโพรพิลีนเมื่อใช้ analcime เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึก

4.2.1.2 การวิเคราะห์ด้วยกล้องจุลทรรศน์โพลาไรซ์แบบเชิงแสง (POM)

รูปที่ 4.20 แสดง POM ไมโครกราฟของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ

0–5% โดยน้ำหนัก

รูปที่ 4. 20 POM ไมโครกราฟของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ (ก) 0%, (ข) 0.5%, (ค) 0.75%, (ง) 1%, (จ) 1.25%, (ฉ) 2%, (ช) 3%, (ซ) 4% และ (ฌ) 5% โดยน้ำหนัก

รูปที่ 4.20 (ก) แสดงให้เห็นว่าพอลิโพรพิลีนที่ไม่ใส่ analcime เกิดผลึกที่มีสัณฐาน เป็นสเฟียรูไลต์ (spherulite) ที่มีขนาดใหญ่กว่า 100 µm และยังสามารถมองเห็นรอยต่อระหว่างสเฟีย รูไลต์ได้ชัดเจน และเมื่อใส่ analcime ปริมาณต่างๆ พบว่า สเฟียรูไลต์ที่เกิดขึ้นมีขนาดเล็กลงอย่างเห็นได้ ชัด แสดงว่า analcime สามารถทำหน้าที่เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกได้ในมทริกซ์ของพอลิโพรพิลีน นอกจากนี้ ยังมองเห็นรอยต่อระหว่างผลึกสเฟียรูไลต์ได้ไม่ชัดอีกด้วย ซึ่งสเฟียรูไลต์ที่เกิดขึ้นมีความละเอียดมากขึ้นเมื่อ ใส่ analcime ปริมาณ 1, 1.25 และ 2% โดยน้ำหนักดังแสดงในรูปที่ 4.20(ง–ฉ) ตามลำดับ และเมื่อใส่ analcime ปริมาณ 3% โดยน้ำหนัก พบว่า ผลึกมีขนาดเล็กลงเนื่องจากมีสารก่อนิวเคลียสผลึกเพิ่มขึ้น หากแต่ความสมบูรณ์ของผลึกลดลง ดังแสดงในรูปที่ 4.20(ช) เนื่องจาก analcime ที่มีจำนวนมากอาจ ขัดขวางการเคลื่อนที่ของสายโซโมเลกุลของพอลิเมอร์ในระหว่างกระบวนการเกิดผลึกและการเติบโต ของผลึกพอลิโพรพิลีน อย่างไรก็ตาม เมื่อใส่ analcime ปริมาณ 4 และ 5% โดยน้ำหนัก พบว่า สเฟีย รูไลต์มีขนาดใหญ่ขึ้นเนื่องจากเกิดการเกาะกลุ่ม (agglomerate) ของ analcime

ตารางที่ 4.3 แสดงเวลาที่ใช้ในการเกิดสเฟียรูไลต์ที่สมบูรณ์ เมื่อทำการตรวจสอบด้วย กล้องจุลทรรศน์โพลาไรซ์แบบเชิงแสง

ตารางที่ 4. 3 เวลาการเกิดผลึกสเฟียรูไลต์ได้สมบูรณ์ในพอลิโพรพิลีนเมื่อใส่ analcime ปริมาณ ต่างๆ

ปริมาณ analcime	เวลาการเกิดผลึกสเฟียรูไลต์ได้สมบูรณ์
(wt%)	<u> (</u> นาที)
0	60
0.5	60
0.75	30
1	25
1.25	25
2	18
3	17
4	17
5	25

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าการเกิดผลึกสเฟียรูไลต์ได้อย่างสมบูรณ์ของพอลิ โพรพิลีนที่ไม่ได้ใส่ analcime ต้องใช้เวลานานมาก (60 นาที) ในขณะที่เวลาการเกิดผลึกสเฟียรูไลต์ อย่างสมบูรณ์ของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime มีแนวโน้มลดลงขึ้นกับปริมาณ analcime ที่ใส่เข้าไป โดยเมื่อใส่ analcimeปริมาณ 0.5% เวลาการเกิดผลึกสเฟียรูไลต์อย่างสมบูรณ์ของพอลิโพรพิลีนยังคง เท่าเดิม ซึ่งแสดงว่า analcime ที่ความ เข้มข้นนี้ยังทำให้มีจำนวนนิวเคลีสผลึกน้อยมาก จึงไม่สามารถ เร่งอัตราการเกิดผลึก (crystallization rate) ของพอลิโพรพิลีนได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อใส่ analcime เพิ่มเป็น 0.75% พบว่า เวลาที่ทำใหเกิดผลึกสเฟียรูไลต์อย่างสมบูรณ์ลดลงครึ่งหนึ่ง และเมื่อใส่ปริมาณ เพิ่มต่อไปอีก เวลาที่ใช้ยิ่งลดลง เนื่องจากมีจำนวนนิวเคลียสผลึกเพิ่มขึ้น ซึ่งพบว่าการใส่ analcime ปริมาณ 2-4% จะใช้เวลาในการเกิดผลึกสเฟียรูไลต์อย่างสมบูรณ์น้อยที่สุด (~ 17 นาที) อย่างไรก็ตาม เมื่อใส่ analcime ปริมาณ 5% พบว่า เวลาที่ทำให้เกิดผลึกอย่างสมบูรณ์กลับเพิ่มขึ้น เป็น 25 นาที ทั้งนี้ อาจเนื่องจากเกิดการเกาะกลุ่มของ analcime ทำให้จำนวนนิวเคลียสผลึกลดลง

4.2.2 การวิเคราะห์สมบัติทางความร้อนด้วยเทคนิคดิฟเฟอร์เรนเชียลสแกนนิงแคลอรีเมทรี(DSC)

รูปที่ 4.21 และรูปที่ 4.22 แสดง DSC เทอร์โมแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก ภายหลังผ่านขั้นตอนการลดอุณหภูมิ (cooling) และการให้ความร้อนครั้งที่ 2 (second heating) ตามลำดับ และสมบัติทางความร้อนที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค DSC ได้แก่ อุณหภูมิการเกิดผลึก (crystallization temperature, T_c) อุณหภูมิการหลอมเหลว (melting temperature, T_m) และระดับการเกิดผลึก (degree of crystallinity, χ_c) ที่คำนวณจากสมการที่ 3.1 แสดงไว้ในตารางที่ 4.3

รูปที่ 4. 22 DSC เทอร์โมแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก ภายหลังชิ้นทดสอบผ่านขั้นตอนการเพิ่มอุณหภูมิครั้งที่ 2

จากรูปที่ 4.21 ซึ่งแสดง DSC เทอร์โมแกรมการลดอุณหภูมิของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก พบว่า อุณหภูมิการเกิดผลึก (*T_c*) ของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ทุกความเข้มข้นมีค่าสูงกว่าอุณหภูมิการเกิดผลึกของพอลิโพรพิลีนที่ไม่ใส่ analcime ดัง แสดงในตารางที่ 4.4 โดยอุณหภูมิการเกิดผลึกเพิ่มขึ้น 5.6–7.4 องศาเซลเซียส ซึ่งเป็นการยืนยันว่า analcime สามารถทำหน้าที่เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกได้ เพราะสามารถชักนำให้พอลิโพรพิลีน หลอมเหลวเกิดผลึกที่อุณหภูมิสูงขึ้น

จากรูปที่ 4.22 ซึ่งแสดง DSC เทอร์โมแกรมการหลอมเหลวเมื่อให้ความร้อนกับชิ้น ทดสอบครั้งที่ 2 ซึ่งพบว่า อุณหภูมิการหลอมเหลว (*T*_m) ของพอลิโพรพิลีนที่ใส่และไม่ใส่ analcime มี ค่าไม่แตกต่างกันมากนัก ดังแสดงในตารางที่ 4.4 โดยมีค่าอยู่ในช่วง 170.5–172.2 องศาเซลเซียส ดังนั้น การใส่ analcime มีผลทำให้อุณหภูมิการหลอมเหลวของพอลิโพรพิลีนเพิ่มขึ้นอย่างไม่มี นัยสำคัญ

Analcime content (wt%)	T _c (℃)	-H _c (J/g)	T _m (°C)	∆H _m (J/g)	w	X ₋ (%)
0	116.5	78.1	170.5	47.8	1	37.7
0.5	122.3	70.7	170.8	a 8 38.8	0.995	34.3
0.75	123.1	77.9	171.5	51.4	0.9925	37.9
1	122.1	81.6	171.2	50.0	0.99	39.8
1.25	122.6	65.7	170.7	40.1	0.9875	32.1
2	122.7	74.7	172.2	49.9	0.98	36.8
3	123.9	66.7	171.0	42.2	0.97	33.2
4	123.8	72.3	171.7	47.1	0.96	36.4
5	124.4	69.0	171.3	48.25	0.95	35.1

ตารางที	4.	4	T _c ,	Tm	และ	χ	ของพอลิ	โพรพิลี	นที่ใส่	analcime	ปริมาณ	0-5%	โดยน้ำ	้าหนัก
---------	----	---	------------------	----	-----	---	---------	---------	---------	----------	--------	------	--------	--------

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับการเกิดผลึกของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime มี

้ทั้งเพิ่มขึ้นและลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับพอลิโพรพิลีนที่ไม่ได้ใส่ analcime ซึ่งมีค่าไม่ต่างกันมากนัก

กล่าวคือ อยู่ในช่วง 32.1–39.8% ทั้งนี้อาจเนื่องจากพอลิโพรพิลีนเป็นพอลิเมอร์ที่สามารถเกิดผลึกได้ ด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องใส่สารก่อนิวเคลียสผลึก หากแต่สเฟียรูไลต์ที่ได้มีขนาดใหญ่ ดังนั้น analcime ที่ใส่เข้าไปจึงทำหน้าที่เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกโดยทำให้ผลึกที่ได้มีขนาดเล็กลงและช่วยเพิ่มอัตราเร็ว ของการเกิดผลึกอีกด้วย ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

4.2.3 การทดสอบสมบัติเชิงกล

รูปที่ 4.23–4.26 และตารางที่ 4.5 แสดงผลการทดสอบความทนแรงกระแทก และสมบัติด้าน ความทนแรงดึง (ความทนแรงดึง, ยังส์มอดุลัส และการยืดตัว ณ จุดขาด) ของพอลิโพรพิลีนที่ใส่และไม่ ใส่ analcime เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกที่ความเข้มข้นต่างๆ

4.2.3.1 ความทนแรงกระแทก

จากการทดสอบหาค่าความทนแรงกระแทกแบบ Izod (notch) พบว่า พอลิโพรพิ ลีนที่ไม่ใส่ analcime มีค่าความทนแรงกระแทกเท่ากับ 28.6 J/m และพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime 0.5–5% โดยน้ำหนัก มีความทนแรงกระแทกเพิ่มขึ้นตามปริมาณของ analcime ที่เพิ่มขึ้นจนถึง 1.25% โดยน้ำหนัก ซึ่งทำให้มีความทนแรงกระแทกสูงที่สุด (37.3 J/m) และเมื่อใส่ analcime เพิ่มขึ้น (2-5% โดยน้ำหนัก) พบว่า ความทนแรงกระแทกสูงที่สุด (37.3 J/m) และเมื่อใส่ analcime เพิ่มขึ้น (2-5% โดยน้ำหนัก) พบว่า ความทนแรงกระแทกของพอลิโพรพิลีนกลับมีแนวโน้มลดลง และ มีค่าต่ำกว่าของพอลิโพรพิลีนที่ไม่ใส่ analcime ซึ่งการที่ความทนแรงกระแทกมีค่าเพิ่มขึ้นจนถึงค่าสูง ที่สุด เนื่องจาก analcime ได้ทำหน้าที่เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกให้ กับพอลิโพรพิลีน โดยช่วยส่งเสริม ให้พอลิโพรพิลีนเกิดโครงสร้างสเฟียรู่ไลต์ขนาดเล็กที่สามารถดูดซับและกระจายพลังงานระหว่างสเฟีย รู่ไลต์ได้ดีกว่าโครงสร้างสเฟียรู่ไลต์ที่มีขนาดใหญ่ และสาเหตุของการที่ความทนแรงกระแทกมีค่าลดลงอาจ เนื่องจากอนุภาคของ analcime ที่เพิ่มขึ้นได้ขัดขวางการเคลื่อนที่ของสายโซโมเลกุลของพอลิโพรพิลีน ทำให้ชิ้นงานมีความเปราะมากขึ้น นอกจากนี้ สเฟียรู่ไลต์ที่เกิดขึ้นมีความไม่สมบูรณ์และมีโครงสร้าง ผลึกไม่ส่ำเสมอ โดยมีผลึกแบบแอลฟาและบิตาปะปนกันทำให้มีขอบเขตแยกจากกันเปรียบเสมือนเป็น ความบกพร่องที่เกิดภายในชิ้นงาน ซึ่งมีผลทำให้ความสามารถในการส่งผ่านหรือการกระจายพลังงาน ระหว่างสเฟียรู่ไลต์ลดลง

รูปที่ 4. 23 ความทนแรงกระแทกของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก

Analcime	Impact	Tensile	Young [,] modulus	Elongation
content	strength	strength	(MPa)	at break (%)
(wt%)	(J/m)	(MPa)		
0	28.6 ± 3.5	32.2 ± 0.7	1214.6 ± 82.6	12.4 ± 2.6
0.5	33.1 ± 3.7	30.4 ± 1.9	1397.8 ± 79.8	6.6 ± 0.7
0.75	33.3 ± 4.1	32.4 ± 2.8	1715.6 ± 83.2	3.4 ± 0.6
1	37.0 ± 1.7	32.8 ± 1.9	1803.6 ± 43.9	3.7 ± 0.5
1.25	37.3 ± 1.8	38.3 ± 1.2	1862.5 ± 70.7	4.4 ± 1.0
2	26.5 ± 0.7	32.5 ± 6.3	1950.7 ± 46.4	3.3 ± 1.3
3	26.7 ± 5.8	31.6 ± 3.0	1843.7 ± 50.5	3.1 ± 0.8
4	25.9 ± 6.9	35.1 ± 4.4	1944.3 ± 73.1	4.1 ± 1.3
5	20.8 ± 2.1	32.7 ± 7.0	1911.5 ± 78.6	4.1 ± 1.7

ตารางที่ 4. 5 สมบัติเชิงกลของพอลิโพรพิลีนที่เติม analcime ปริมาณ 0-5% โดยน้ำหนัก

4.2.3.2 ความทนแรงดึง

รูปที่ 4.24 แสดงผลของการใส่ analcime ในปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก ต่อ ความทนแรงดึงของพอลิโพรพิลีนเปรียบเทียบกับที่ไม่ได้ใส่ analcime และค่าความทนแรงดึงได้แสดง ไว้ในตารางที่ 4.5 ซึ่งพบว่า พอลิโพรพิลีนที่ไม่ใส่ analcime มีค่าความทนแรงดึงเท่ากับ 32.2 MPa และพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0.5–1% มีค่าความทนแรงดึงไม่เปลี่ยนแปลงไปมากนัก กล่าวคือ มีค่าอยู่ในช่วง 30.4–32.8 MPa หากแต่ เมื่อใส่ analcime ปริมาณ 1.25% พบว่า ความทน แรงดึงของพอลิโพรพิลีนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดและมีค่าสูงที่สุด คือ 38.3 MPa ซึ่งแสดงถึง ประสิทธิภาพของ analcime ในการเป็นสารก่อนิวเคลียสผลึก โดยผลที่ได้สอดคล้องกับการทดสอบ ความทนแรงกระแทกที่มีค่าสูงที่สุดเมื่อใส่ analcime ปริมาณ 1.25% นอกจากนี้ เมื่อใส่ analcime เพิ่มมากขึ้น พบว่า ความทนแรงดึงมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย ก็ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ร**ูปที่ 4. 24** ความทนแรงดึงของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก

4.2.3.3 ยังส์มอดุลัส

รูปที่ 4.25 แสดงผลของการใส่ analcime ในปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก ต่อยังส์มอ ดุลัสของพอลิโพรพิลีนเปรียบเทียบกับที่ไม่ได้ใส่ analcime และค่ายังส์มอดุลัสได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.5 ซึ่งพบว่า พอลิโพรพิลีนที่ไม่ใส่ analcime มียังส์มอดุลัสเท่ากับ 1214.6 MPa และพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ทุกๆ ความเข้มข้นมีค่ายังส์มอดุลัสสูงกว่าที่ไม่ใส่ analcime อย่างเห็นได้ชัด โดยมีค่าอยู่ ในช่วง 1397.8–1950.7 MPa ทั้งนี้เนื่องจากอนุภาคของ analcime มีความแข็งตึง และโมเลกุลของพอ ลิโพรพิลีนจัดเรียงตัวอย่างเสถียรอยู่ใน สเฟียรูไลต์ จึงทำให้เปลี่ยนแปลงรูปร่างได้ยากเมื่อได้รับแรงดึง นอกจากนี้ การมีผลึกจำนวนมากยังขัดขวางการเคลื่อนไหวของสายโซโมเลกุลของพอลิโพรพิลีนอีกด้วย

ร**ูปที่ 4. 25** ยังส์มอดุลัสของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก

4.2.3.4 การยึดตัว ณ จุดขาด

รูปที่ 4.26 แสดงผลของการใส่ analcime ในปริมาณ 0–5% โดยน้ำหนัก ต่อการ ยึดตัว ณ จุดขาดของพอลิโพรพิลีนเปรียบเทียบกับที่ไม่ใส่ analcime และค่าการยืดตัว ณ จุดขาดได้ แสดงไว้ในตารางที่ 4.6 ซึ่งพบว่า พอลิโพรพิลีนที่ไม่ใส่ analcime มีการยืดตัว ณ จุดขาดเท่ากับ 12.4% และพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ทุก ความเข้มข้นมีค่าการยืดตัว ณ จุดขาดต่ำกว่าที่ไม่ใส่ analcime อย่างเห็นได้ชัด โดยมีค่าอยู่ในช่วง 3.1–6.6% เนื่องจากโมเลกุลของพอลิโพรพิลีนจัดเรียงตัวอย่าง เสถียรอยู่ในสเฟียรูไลต์ จึงยืดตัวได้น้อยเมื่อได้รับแรงดึง นอกจากนี้ การมีผลึกจำนวนมากยังขัดขวาง การเคลื่อนไหวของสายโซโมเลกุลของพอลิโพรพิลีนอีกด้วย

รูปที่ 4. 26 การยืดตัว ณ จุดขาดของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0-5% โดยน้ำหนัก

หาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2.4 การตรวจสอบสัณฐานวิทยา

รูปที่ 4.27 แสดงสัณฐานวิทยาของพอลิโพรพิลีนที่ใส่และไม่ใส่ analcime เป็นสารก่อ นิวเคลียสผลึกที่ความเข้มข้นต่างๆ ที่ตรวจสอบจากชิ้นทดสอบที่ผ่านการทดสอบด้านความทนแรง กระแทกด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM) ภายใต้กำลังขยาย 1,000 เท่า

รูปที่ 4. 27 สัณฐานวิทยาของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ (ก) 0%, (ข) 0.5%, (ค) 0.75%, (ง) 1%, (จ) 1.25%, (ฉ) 2%, (ช) 3%, (ซ) 4% และ (ฌ) 5% โดยน้ำหนัก

รูปที่ 4.27 (ก) แสดงสัณฐานวิทยาของพอลิโพรพิลีนที่ไม่ได้เติม analcime (0%) พบว่า พื้นผิวของชิ้นทดสอบมีลักษณะค่อนข้างเรียบ (smooth) ซึ่งเป็นลักษณะของวัสดุที่มีความ เปราะ (brittle) ในขณะที่พื้นผิวของชิ้นทดสอบที่ใส่ analcime มีความหยาบ (roughness) เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งเห็นอนุภาคของ analcime บนพื้นผิวของชิ้นทดสอบและหลุม (holes) จำนวนมากที่เกิดจาก analcime บางส่วนได้หลุดออกมาจากเมทริกซ์ของพอลิโพรพิลีนเมื่อได้รับกระแทก และจำนวนหลุมที่ ปรากฏได้เพิ่มขึ้นตามปริมาณของ ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการไม่มีอันตรกิริยาระหว่าง analcime analcime และพอลิโพรพิลีน ดังแสดงในรูปที่ 4.27(ข–ฌ) อย่างไรก็ตาม เมื่อใส่ analcime ปริมาณ 0.5, 4 และ 5% โดยน้ำหนัก พบว่า พื้นผิวของชิ้นทดสอบยังคงมีลักษณะค่อนข้างเรียบ ทั้งนี้เนื่องจาก การใส่ analcime ในปริมาณที่น้อยเกินไป (0.5%) จึงยังไม่สามารถปรับปรุงความเหนียว (toughness) ของพอลิโพรพิลีน ดังแสดงในรูปที่ 4.27(ข) ส่วนการใส่ analcime ปริมาณ 4 และ 5% ก็เช่นเดียวกัน ชิ้นทดสอบยังคงแสดงลักษณะของวัสดุที่ค่อนข้างเปราะ ดังแสดงในรูปที่ 4.27(ซ) และ 4.27(ฌ) เนื่องจากเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งให้ผลสอดคล้องกับสมบัติของความทนแรง ตามลำดับ กระแทกและการยึดตัว ณ จุดขาด ของพอลิโพรพิลีน

> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

บทที่ 5 สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการทดลอง

5.1.1 พอตเทอรีสโตนที่ใช้ในการทดลองเมื่อผ่านการดัดแปรโดยเทคนิคไฮโรเทอร์มัลด้วย สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ พบว่า มีลักษณะเป็นผงละเอียดสีน้ำตาลอ่อน

5.1.2 การดัดแปรพอตเทอรีสโตนด้วยโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 2 โมลาร์ อุณหภูมิ 60 และ 80 องศาเซลเซียส เวลา 8, 12 และ 24 ชั่วโมง พบว่า มีการเกาะกลุ่มกันของอนุภาคที่มีรูปร่างไม่ คงที่แน่นอน แต่เมื่อเพิ่มอุณหภูมิในการสังเคราะห์เป็น 120 องศาเซลเซียส ของทุกเวลาที่ทำการดัด แปร จะพบเฟสใหม่ที่มีสัณฐานวิทยาเป็นทรงกลมเหลี่ยม ที่อยู่ในระบบ isometric และมีรูปแบบเป็น trapezohedron ซึ่งเมื่อตรวจสอบด้วยเทคนิค XRD ดิฟแฟรกชัน พบว่า ได้เฟสของ analcime และ ขนาดของอนุภาคมีขนาดเล็กลงตามเวลาในการดัดแปรที่เพิ่มขึ้น

5.1.3 การดัดแปรโดยใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 4 และ 6 โมลาร์ ที่ อุณหภูมิ 60 และ 80 องศาเซลเซียส ที่เวลาต่างๆ พบว่า สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนยังมีการ เกาะกลุ่มของอนุภาคที่มีรูปร่างไม่คงที่แน่นอนเช่นเดียวกับภาวะการดัดแปรที่ความเข้มข้น 2โมลาร์ หากแต่การดัดแปรที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เมื่อใช้สารละลายความเข้มข้น 4 โมลาร์ ได้พบ สัณฐานผลึกเป็นรูปแท่งเส้นใยหรือรูปเข็มของ hydroxycancrinite และภายใต้ภาวะของการดัดแปร ด้วยสารละลาย 6 โมลาร์ ที่อุณหภูมิเดียวกันได้พบเฟสผสมระหว่าง sodalite และ hydroxycancrinite

5.1.4 การดัดแปรพอตเทอรีสโตนโดยกระบวนการไฮโดรเทอร์มัลด้วยสารละลายโซเดียมไฮดร อกไซด์ ภายใต้ภาวะของการดัดแปรต่างๆ สรุปได้ว่า ที่ภาวะของการดัดแปรที่ใช้สารละลายโซเดียมไฮ ดรอกไซด์ความเข้มข้น 2 M อุณหภูมิ120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ทำให้พอตเทอรีสโตนดัด แปรที่ได้มีเฟสหลักเป็น analcime ที่มีความบริสุทธิ์สูง ซึ่งสามารถเตรียมได้ภายใต้ภาวะที่ไม่รุนแรง ดังนั้น จึงเลือก analcime ที่ได้จากภาวะนี้ไปศึกษาความเป็นไปได้ในการนำไปใช้เป็นสารก่อผลึก สำหรับพอลิโพรพิลีน

5.1.5 จากการตรวจสอบโครงสร้างและรูปแบบสเฟียรูไลต์ของพอลิโพรพิลีนที่เติม analcime เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึก สรุปได้ว่า การเติม analcime ปริมาณ 2–5% พบโครงสร้างผลึก แบบเบตาปริมาณเล็กน้อยอยู่ร่วมกับโครงสร้างผลึกแบบแอลฟา ส่วนที่ใส่ analcime ปริมาณ 0–1.25% พบแต่เพียงผลึกแบบแอลฟาเท่านั้น 5.1.6 ขนาดของสเฟียรูไลต์มีขนาดเล็กลงตามปริมาณ analcime ที่เพิ่มจาก 0.5–3% แต่เมื่อปริมาณ analcime เท่ากับ 4 และ 5% สเฟียรูไลต์มีขนาดใหญ่ขึ้น และ เวลาที่ทำให้เกิดผลึกสมบูรณ์มีแนวโน้มลดลงตามปริมาณ analcime ที่เพิ่มขึ้น ยกเว้นที่ใส่ปริมาณ 5%

5.1.6 การใส่ analcime ปริมาณ 0.05–1.25% มีผลทำให้ความทนแรงกระแทกและความ ทนแรงดึงของพอลิโพรพิลีนมีค่าสูงขึ้นละมีค่ามากที่สุดเมื่อใส่ analcime ปริมาณ 1.25% หลังจากนั้น มีค่าลดลง (2–5%) ส่วนยังส์มอดุลัสมีค่าสูงกว่าพอลิโพรพิลีนที่ไม่ได้ใส่สารก่อนิวเคลียสผลึกอย่างเห็นได้ ชัด และในทางกลับกันค่า การยืดตัว ณ จุดขาด มีค่าต่ำกว่าพอลิโพรพิลีนที่ไม่ได้ใส่สารก่อนิวเคลียสผลึก อย่างเห็นได้ชัดเช่นกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ควรศึกษาผลของการใช้สารเชื่อมประสานเพื่อช่วยสร้างพันธะยึดเหนี่ยวระหว่างพอลิ โพรพิลีน และ analcime

5.2.2 ควรศึกษาการใช้ผลึกแบบเข็มที่ดัดแปรได้ที่ภาวะของการใช้สารละลายโซเดียมไฮ ดรอกไซด์ความเข้มข้น 4 โมลาร์ อุณหภูมิการดัดแปร 120 องศาเซลเซียส เวลา 8 ชั่วโมง ซึ่ง ประกอบด้วยเฟสหลักของ hydroxycancrinite เป็นสารก่อผลึกในพอลิโพรพิลีน

5.2.3 ทดลองใช้ analcime เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกในพอลิเมอร์ประเภทอื่น

รายการอ้างอิง

- M.F. Mina, S.S., R. Matin, M.J. Rahaman, R.B. Sarker, M.A. Gafur and M.A.H.
 Bhuiyan Improved performance of isotactic polypropylene/titanium dioxide composites: Effect of processing conditions and filler content. <u>Polymer</u>
 <u>Degradation and Stability</u> 94 (2009): 132–138.
- [2] M. Obadal, R.C., M. Raab, V. Verney, S. Commereuc and F. Fraisse. Structure evolution of α and β -polypropylenes upon UV irradiation: A multiscale comparison. <u>Polymer Degradation and Stability</u> 88 (2005): 532–539.
- [3] Kim, J.C.a.S.C. Effects of talc orientation and non-isothermal crystallization rate on crystal orientation of polypropylene in injection-molded polypropylene/ethylene-propylene rubber/talc blends. <u>Polymer Degradation</u> <u>and Stability</u> 45 (2004): 2393-2401.
- [4] X. Zhang, F.X., Z. Pen, Y. Zhang, Y. Zhang and W. Zhou Effects of nucleating agent on the structure and properties of polypropylene/poly(ethyleneoctene) blends. <u>European Polymer Journal</u> 38 (2002): 1-6.
- [5] S.C. Tjong, R.K.Y.L.a.T.C. Mechanical behavior of CaCO3 particulate-filled β crystalline phase polypropylene composites. <u>Polymer Engineering and</u> <u>Science</u> 37 (1997): 166-172.
- [6] A. Romankiewicz, T.S.a.W.B. Structural characterization of α and β -nucleated isotactic polypropylene. <u>Polymer International</u> 53 (2004): 2086-2091.
- [7] Mai, Z.Y.a.K. Crystallization and melting behavior of β -nucleated isotactic polypropylene/polyamide 6 blends with maleic anhydride grafted polyethylene-vinyl acetate as a compatibilizer. Thermochimica Acta 511 (2010): 152-158.
- [8] H. Yiping, C.G., Y. Zhen, L Hongwu and W. Yong Non-isothermal crystallization behavior of polypropylene with nucleating agents and nano-calcium carbonate. <u>European Polymer Journal</u> 41 (2005): 2753-2760.
- [9] K. Boonkerd, S.C.a.D.A. Silica-rich filler for the reinforcement in natural rubber.
 <u>Rubber Chemistry and Technology</u> 85 (2012): 1-13.

- [10] S. Chuayjuljit, T.R.a.T.K. Preparation and properties of polypropylene/pottery stone composites. <u>Advanced Materials Research</u> 347-353 (2012): 1778-1781.
- K. Byrappa and T. Adschiri, , 53, 117-166. Hydrothermal technology for nanotechnology. <u>Progress in crystal Growth and Characterization of Materials</u> 53 (2007): 117-166.
- [12] L. Luljeta, G.B.-G. crystallization of polypropylene: appllication of differential scanning calorimetry Contribution. <u>Sec. Math. Tech. Sci</u> 0351-3246 (2008): 69-87.
- [13] Polymer in food packaging Available from: http://www.courses.sens.buffalo.edu/ce435/Food/PolymersProject.htm
 [9 July 2015]
- [14] Complexes of mid-transition metals and unsaturated nitrogeneous ligands as single-site catalyst. Available from: https://www.google.com/patents/US6355746 [9 July 2015]
- [15] B. Lehmann, K.F., C.L. Wu, M.Q. Zhang and M.Z.J. Rong. Improvement of notch toughness of low nano-silica SiO2 filled polypropylene composites. Journal of Materials Science 22 (2003): 1027-1030.
- [16] Zhang, H.Z.a.Z. Impact behaviour of polypropylene filled with multi-walled carbon nanotubes. <u>European Polymer Journal</u> 43 (2003): 3197-3207.
- [17] <u>About polypropylene Available from: http://polymer-</u> additives.specialchem.com/centers/pp-clarifiers/about-pp-crystallinity [9 July 2015]
- [18] N. Ljungberg, J.Y.C.a.L.H. Nanocomposites of isotactic polypropylene reinforced with rod-like cellulose whiskers. <u>Polymer Degradation and Stability</u> 47 (2006): 6285-6292.
- [19] Cowie, J.M. <u>Polymer: Chemistry & Physics of Modern Material</u>. 2nd ed. New York: Chap & Hall, 1991.
- [20] Varga, J. and Supermolecular structure of isotactic polypropylene. <u>Journal of</u> <u>Materials Science</u> 27 (1992): 2557-2579.

- [21] Wittmann, J.L.a.J.C. Structure and morphology of polypropylene: A molecular analysis. <u>Polymer Degradation and Stability</u> 37 (1996): 4979-47992.
- [22] Awaya, H. Morphology of difference type of isotactic polypropylene spherulites crystallized from the melt. <u>Polymer Degradation and Stability</u> 26 (1988): 591-596.
- [23] D. Trifonava, J.V.a.G.J.V. AFM study of lamellar thickness distributions in high temperature melt-crystallization of beta-polypropylene. <u>Polymer Bulletin</u> 41 (1998): 341-348.
- [24] F. Auriemma, O.d.B., , C. de Rosa, P. Corradini Structural disorder in the alpha form of isotactic polypropylene. <u>Macromolecules</u> 33 (2000): 8764-8774.
- [25] Vleeshouwers, S. Simultaneous in-situ WAXS/SAXS and DSC study of the recrystallization and melting behavior of the alpha and beta form of iPP. <u>Polymer Bulletin</u> 38 (1997): 3213-3221.
- [26] T. Xu, H.L.a.C.S.X., , : . The effect of nucleating agent on the crystalline morphology of polypropylene (PP). <u>Materials and Design</u> 24 (2003): 227-230.
- [27] M.M. Favaro, M.C.a.R.E.S.B. A X-ray study of β phase and molecule orientation in nucleated and non-nucleated injection molding polypropylene resin. <u>Materials Research</u> 4 (2009): 455-464.
- [28] E. Perez, D.Z., M.C. Sacchi, F. Forlini and A. Bello. Obtaining the gamma-phase in isotactic polypropylene: Effect of catalyst system and crystallization condition. <u>Polymer</u> 40 (1999): 675-681.
- [29] Lovinger, A.J. Microstructure and unit-cell orientation in a-propylene. <u>Journal</u> of Polymer Physic 21 (1983): 97-110.
- [30] Philips, K.M.a.P.J. The gamma-phase of high molecular weight isotactic polypropylene. III: The equilibrium melting point and the phase diagram.
 <u>Polymer</u> 39 (1998): 3735-3744.
- [31] Philips, R.A.C.a.P.J. The gamma phase of high-molecular-weight polypropylene. 1. Morphological aspects. <u>Polymer</u> 34 (1993): 4809-4816.
- [32] Philips, K.M.a.P.J. The gamma- phase of high molecular weight isotactic polypropylene he morphology of the gamma from crystallized at 200 MPa. <u>Polymer</u> 38 (1997): 5725-5733.

- [33] B. Lotz, S.G., C. Strauqe and J.C. Wittmann Single crystals of gamma phase isotactic polypropylene: Combined diffraction and morphological support for a structure with non- parallel chain. <u>Polymer</u> 32 (1991): 2902-2910.
- [34] David, L.W.J.a.D.C. and <u>Polyolefins: Processing structure development and</u> properties. Germany: Hanser Publishers, 2005.
- [35] Beck, H.N. Heterogeneous nucleating agents for polypropylene crystallization. Journal of Applied Polymer Science 11 (1967): 673-685.
- [36] สรวารี, อ. สารเติมแต่ง (Additive). พิมพ์ครั้งที่ 2 ed. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2000.
- [37] C.I.W. Calcagno, C.M.M., S.R. Teixiera and R.S. Mauler. The effect of organic modifier of the clay on morphology and crystallization properties of PET nanocomposites. <u>Polymer</u> 48 (2007): 966-974.
- [38] <u>New Clarifiers & Nucleators: They Make Polypropylene Run Clearer and Faster</u>

Available from: <u>http://www.ptonline.com/articles/new-clarifiers-nucleators-</u> <u>they-make-polypropylene-run-clearer-and-faster</u> [10 July 2015]]

- [39] <u>How do Nucleating Agents Work.</u> Available from: <u>http://www.polymer-</u> additives.specialchem.com/centers/polypropylene-nucleation-center/how-donucleating-agents-work [10 July 2015]
- [40] C. Deshmane, Q.Y., R.S. Perkins and R.D.K. Misra On striking variation in impact toughness of polyethylene-clay and polypropylene-clay-polymer interaction.
 <u>Materials Science and Engineering A</u> 458 (2007): 150-157.
- [41] Dou, M.R.M.a.Q. Effect of pimelic acid on the crystallization, morphology and mechanical properties of propylene/wollastonite composites. <u>Materials</u> <u>Science and Engineering A</u> 492 (2008): 177-184.
- [42] X. Zhang, D.Z.a.T.L. Influence of nucleating agent on properties of isotactic polypropylene. <u>Energy Procedia</u> 17 (2012): 1829-1835.
- [43] S. Jain, H.G., M. van Duin and P. Lemstra. Effect of in situ prepared silica nanoparticles on non-isothermal crystallization of polypropylene. <u>Polymer</u> 46 (2005): 8805-8818.

- [44] Y. Suzuki, S.P., S. Yoshikawa and R. Kawahata () "" Direct synthesis of an anatase-TiO2 nanofiber/nanopartcle composite powder from natural rutile. <u>Physica Status solidi (a)</u> 204 (2007): 1757-1761.
- [45] C.F. Wang, J.S.L., L.J. Wang and X.Y Sun and Influence of NaOH concentrations on synthesis of pure-form zeolite A from fly ash using twostage method. Journal of Hazardous Materials 155 (2008): 58-64.
- [46] E.Z. Hegazy, I.H.A.E.M.a.R.M.M.A.E.E. Preparation and Characterization of Ti and V Modified Analcime from Local Kaolin. <u>Applied Clay Science</u> 49 (2010): 149-155.
- [47] M. Tatlier, K.B.C., B. Tokay and A. Erdem-Senatalar. Microwave vs. conventional synthesis of analcime from clear solution. <u>Journal of Crystal</u> <u>Growth</u> 306 (2007): 146-151.
- [48] Nakagawa, M. Clay mineral associatClay mineral associations and mineralogical properties of quartz in some pottery stones of weastern Kyushu, Japan. <u>Applied Clay Science</u> 8 (1994): 331-347.
- [49] Higashi, S. Ammonium-bearing mica and mica/smectite of several pottery stone and pyrophyllite deposits in Japan:their mineralogical properties and. <u>Applied Clay Science</u> 16 (2000): 171-184.
- [50] Y. Deng, M.F., J.B. Harsh, A.R. Felmy and O. Qafoku and Cancrinite and sodalite formation in the presence of cesium, potassium, magnesium, calcium and strontium in Hardford tank waste stimulant. <u>Applied Geochemistry</u> 21 (2006): 2049-2063.
- [51] M.C. Barnes, J.A.-M.a.A.R.G. The mechanism of the sodalite-to-cancrinite phase transformation in synsynthetic spent Bayer liquor. <u>Microporous and</u> <u>Mesoporous Mateerials</u> 31 (1999): 287-302.

ภาคผนวก ก

ผลการทดสอบการใช้ analcime เป็นสารก่อนิวเคลียสผลึกในพอลิโพรพิลีนด้วยเทคนิค XRD

รูปที่ ก-1 XRD ดิฟแฟรกโตแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime 0%

0.4330

0.5510

0.5510

0.9446

1.1520

4.03232

3.47512

3.10300

2.66612

2.10510

33.79

3.73

5.15

0.77

4.57

22.0444

25.6348

28.7715

33.6155

42.9285

746.50

82.44

113.81

16.94

101.05

90

รูปที่ ก-2 XRD ดิฟแฟรกโตแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime 0.75%

Pos. [?2Th.]	Height [cts]	FWHM [?2Th.]	d-spacing [?]	Rel. Int. [%]
14.3712	1401.83	0.5117	6.16336	100.00
17.1784	969.69	0.3542	5.16197	69.17
18.6873	725.09	0.1574	4.74845	51.72
18.8306	728.11	0.1968	4.71264	51.94
21.4386	697.00	0.3936	4.14488	49.72
22.0805	910.32	0.1968	4.02580	64.94
25.7104	84.80	0.5510	3.46507	6.05
28.8518	81.16	0.5510	3.09455	5.79
33.5809	19.10	0.9446	2.66878	1.36
42.9491	94.20	1.1520	2.10414	6.72

รูปที่ ก-3 XRD ดิฟแฟรกโตแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime 1%

Pos. [?2Th.]	Height [cts]	FWHM [?2Th.]	d-spacing [?]	Rel. Int. [%]
9.8069	34.42	0.2362	9.01928	2.73
14.3129	1258.84	0.3936	6.18833	100.00
17.1220	973.70	0.3936	5.17885	77.35
18.7893	733.10	0.3936	4.72290	58.24
21.3861	636.39	0.2755	E 4.15494	50.55
22.0656	834.41	0.3936	4.02850	66.28
25.7156	93.23	0.4723	3.46439	7.41
28.8334	87.96	0.7872	3.09648	6.99
33.4885	17.79	0.9446	2.67594	1.41
42.9029	91.61	1.1520	2.10629	7.28

รูปที่ ก-4 XRD ดิฟแฟรกโตแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime 1.25%

Pos. [?2Th.]	Height [cts]	FWHM [?2Th.]	d-spacing [?]	Rel. Int. [%]
9.7414	28.52	0.2362	9.07973	2.15
14.3277	1329.36	0.3936	6.18198	100.00
17.1490	962.72	0.4330	5.17076	72.42
18.8156	679.86	0.3936	4.71636	51.14
21.4072	645.00	0.3542	4.15088	48.52
22.0861	785.79	0.2755	4.02481	59.11
25.7232	100.10	0.3936	3.46338	7.53
28.8748	79.25	0.9446	3.09213	5.96
30.7609	33.69	0.3149	2.90671	2.53
33.5783	25.48	0.6298	2.66898	1.92

รูปที่ ก-5 XRD ดิฟแฟรกโตแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime 2%

Dataset Name

Analcime 3%

รูปที่ ก-6 XRD ดิฟแฟรกโตแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime 3%

0.2362

0.4723

0.8640

2.68420

2.10825

2.61

7.36

56.95

29.77

83.85

33.3824

42.8612

Pos. [?2Th.]	Height [cts]	FWHM [?2Th.]	d-spacing [?]	Rel. Int. [%]
14.3015	1194.94	0.3936	6.19324	100.00
15.9711	200.50	0.2755	5.54938	16.78
17.0863	782.18	0.3149	5.18960	65.46
18.7269	597.80	0.3149	4.73849	50.03
21.3266	544.73	0.2755	4.16638	45.59
22.0547	721.21	0.4723	4.03047	60.36
26.0985	169.10	0.2362	3.41443	14.15
28.8431	75.32	0.9446	3.09546	6.30
30.6699	82.19	0.2362	2.91512	6.88
33.4688	34.87	0.4723	2.67746	2.92
42.8899	75.99	0.9446	2.10865	6.36
52.4964	23.24	0.5760	1.74173	1.94

รูปที่ ก-7 XRD ดิฟแฟรกโตแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime 4%

Pos. [?2Th.]	Height [cts]	FWHM [?2Th.]	d-spacing [?]	Rel. Int. [%]
14.3852	1029.67	0.2558	6.15740	100.00
16.0550	224.82	0.2362	5.52055	21.83
17.1687	778.78	0.4330	5.16487	75.63
18.7968	582.09	0.3149	4.72104	56.53
21.4618	507.77	0.3936	4.14044	49.31
22.1045	671.43	0.3936	4.02150	65.21
26.2102	241.14	0.0984	3.40012	23.42
28.8278	74.19	0.6298	3.09707	7.21
30.7849	108.25	0.2362	2.90450	10.51
33.5206	42.65	0.2362	2.67344	4.14
36.0371	31.18	0.2362	2.49232	3.03
52.6445	29.13	0.2362	1.73862	2.83

รูปที่ ก-8 XRD ดิฟแฟรกโตแกรมของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime 5%

ภาคผนวก ข

สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนภายใต้การดัดแปรที่ภาวะต่างๆ

รูปที่ ข-1 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 6 M เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60, (ข) 80 และ (ค) 120 องศาเซลเซียส

รูปที่ ข-2 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 8 M เป็นเวลา 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60 และ (ข) 80 องศาเซลเซียส

รูปที่ ข-3 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 8 M เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ (ก) 60 และ (ข) 120 องศาเซลเซียส

รูปที่ ข-4 สัณฐานวิทยาของพอตเทอรีสโตนที่ดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 10 M เป็นเวลา (ก) 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส, (ข) 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส และ (ค) 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจสอบขนาดอนุภาคอนุภาคของพอตเทอรีสโตน

รูปที่ ค-2 ขนาดอนุภาคของพอตเทอรีสโตนที่ผ่านการดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8 ชั่วโมง

รูปที่ ค-3 ขนาดอนุภาคของพอตเทอรีสโตนที่ผ่านการดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 ชั่วโมง

รูปที่ ค-4 ขนาดอนุภาคของพอตเทอรีสโตนที่ผ่านการดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 2 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

รูปที่ ค-5 ขนาดอนุภาคของพอตเทอรีสโตนที่ผ่านการดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น6 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8 ชั่วโมง

ความเข้มข้น 6 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 ชั่วโมง

รูปที่ ค-7 ขนาดอนุภาคของพอตเทอรีสโตนที่ผ่านการดัดแปรด้วยสารละลาย NaOH ความเข้มข้น 6 M ที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

ภาคผนวก ง

ผลการทดสอบ POM ไมโครกราฟของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ที่เวลาเกิดผลึก 15 นาที

รูปที่ ง-1 POM ไมโครกราฟของพอลิโพรพิลีนที่ใส่ analcime ปริมาณ (ก) 0%, (ข) 0.5%, (ค) 0.75%, (ง) 1%, (จ) 1.25%, (ฉ) 2%, (ช) 3%, (ซ) 4% และ (ฌ) 5% โดย น้ำหนัก

ภาคผนวก จ

ผลการทดสอบทางความร้อนด้วยเทคนิค DSC

รูปที่ จ-2 DSC เทอร์โมแกรมของพอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 0.5

ร**ูปที่ จ-3** DSC เทอร์โมแกรมของพอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 0.75

ร**ูปที่ จ-4** DSC เทอร์โมแกรมของพอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 1.0

รูปที่ จ-6 DSC เทอร์โมแกรมของพอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 2.0

รูปที่ จ-7 DSC เทอร์โมแกรมของพอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 3.0

รูปที่ จ-8 DSC เทอร์โมแกรมของพอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 4.0

รูปที่ จ-9 DSC เทอร์โมแกรมของพอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 5.0

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University

ภาคผนวก ฉ

ผลการทดสอบความทนแรงดึง ยังส์มอดุลัส และการยึดตัว ณ จุดขาด

neat PP

Sampl	Width	Thickness	Thickness	Aroa	Young's	Tensile	Extension	%
Sampt	(mm)	(mm)	(mm)	Modulus	Strength	at Break	Strain at	
е	(mm)	n) (mm)		(MPa)	(MPa)	(mm)	Break	
1	13	3.70	48.10	1173.25	32.89	11.59	10.08	
2	13	3.70	48.10	1145.83	32.30	18.02	15.67	
3	13	3.80	49.40	1182.33	31.75	16.39	14.25	
4	13	3.88	50.38	1216.34	31.35	14.17	12.32	
5	13	3.80	49.40	1355.38	32.88	10.77	9.36	

รูปที่ ฉ-1 พอลิโพรพิลีน

PP+ 0.5% analcime

Sampl	Sampl Width Thicknoss	Aroa	Young's	Tensile	Extension	%	
Sampt	(mm)	(mm)	(mm)	Modulus	Strength	at Break	Strain at
е	e (mm) (mm)	(mm)	(MPa)	(MPa)	(mm)	Break	
1	13	3.00	39.00	1408.13	31.07	7.65	6.65
2	13	3.12	40.56	1306.07	28.21	7.50	6.53
3	13	3.00	39.00	1326.01	28.53	6.63	5.76
4	13	3.00	39.00	1478.97	32.31	8.78	7.64

รูปที่ ฉ-2 พอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 0.5

PP+0.75%

analcime

Sample	Width (mm)	Thicknes s (mm)	Area (mm)	Young's Modulus (MPa)	Tensile Strength (MPa)	Extension at Break (mm)	% Strain at Break
1	13	3.00	39.00	1825.76	36.32	5.22	4.54
2	13	3.00	39.00	1601.76	32.57	4.39	3.82
3	13	3.00	39.00	1757.77	27.43	3.15	2.74
4	13	3.00	39.00	1701.75	24.31	2.96	2.58
5	13	3.00	39.00	1710.88	28.56	3.56	3.10
6	13	3.00	39.00	1755.39	32.83	4.15	3.61
7	13	3.00	39.00	1684.26	31.70	4.12	3.59

รูปที่ ฉ-3 พอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 0.75

PP+1.0% analcime

Width	Thicknes	Aroo	Young's	Tensile	Extension	%	
Sample	(mama)		Area (mana)	Modulus	Strength	at Break	Strain at
(mm)	s (mm)	(mm)	(MPa)	(MPa)	(mm)	Break	
1	13	2.97	38.61	1833.64	34.08	4.60	4.00
2	13	2.93	38.09	1822.75	31.34	3.81	3.31
3	13	2.93	38.09	1781.21	35.52	5.23	4.55
4	13	2.93	38.09	1737.40	31.20	3.76	3.27
5	13	2.93	38.09	1843.00	32.01	3.86	3.36

รูปที่ ฉ-4 พอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 1.0

113

PP+1.25% analcime

	Width Thickne	Thicknoss	Aroa	Young's	Tensile	Extension	%
Sample (mm)	(mama)	(mama)	Area (mama)	Modulus	Strength	at Break	Strain at
	(mm)	(mm)	(mm)	(MPa)	(MPa)	(mm)	Break
1	13	2.93	38.09	1867.62	40.25	7.33	6.38
2	13	2.95	38.35	1859.24	38.01	5.29	4.60
3	13	2.95	38.35	1956.62	33.47	3.88	3.38
4	13	2.95	38.35	1877.18	37.50	5.24	4.56
5	13	2.95	38.35	1755.34	37.37	5.18	4.51
6	13	2.95	38.35	1953.26	38.50	5.25	4.57
7	13	2.95	38.35	1817.85	31.59	3.58	3.12

รูปที่ ฉ-5 พอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 1.25

PP+2.0% analcime

Sample (mm)	Thicknoss	Area	Young's	Tensile	Extension	%	
	(mama)	(mama)	Area (mana)	Modulus	Strength	at Break	Strain at
	(mm)	(mm)	(MPa)	(MPa)	(mm)	Break	
1	13	2.89	37.57	1929.96	33.88	3.68	3.20
2	13	2.89	37.57	1986.82	32.86	3.58	3.11
3	13	2.89	37.57	1999.11	41.85	6.32	5.49
4	13	2.89	37.57	1883.55	24.64	2.25	1.96
5	13	2.89	37.57	1954.02	29.49	3.03	2.63

PP+3.0% analcime

Sample	Width (mm)	Thickness (mm)	Area (mm)	Young's Modulus (MPa)	Tensile Strength (MPa)	Extension at Break (mm)	% Strain at Break
1	13	3.00	39.00	1848.83	22.64	2.27	1.98
2	13	3.00	39.00	1860.99	34.21	4.80	4.17
3	13	3.00	39.00	1770.43	28.90	3.20	2.78
4	13	3.00	39.00	1883.49	32.63	4.07	3.54
5	13	3.00	39.00	1814.38	27.88	3.44	2.99

รูปที่ ฉ-7 พอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 3.0

PP+4.0% analcime

Sample	Width (mm)	Thicknes s (mm)	Area (mm)	Young's Modulus (MPa)	Tensile Strength (MPa)	Extension at Break (mm)	% Strain At Break
1	13	2.97	38.61	1839.65	35.73	4.99	4.34
2	13	2.97	38.61	1925.39	38.58	6.04	5.26
3	13	2.97	38.61	2002.63	39.93	6.91	6.01
4	13	2.97	38.61	2024.67	30.87	3.51	3.05
5	13	2.97	38.61	1929.20	30.22	3.63	3.15
6	13	2.97	38.61	1931.09	28.41	2.98	2.59

รูปที่ ฉ-8 พอลิโพรพิลีนผสม analcime ร้อยละ 4.0

PP+5.0% analcime

Width	Thicknoss	Aroo	Young's	Tensile	Extension	%	
Sample	(mama)	(name)	Area (mama mu)	Modulus	Strength	at Break	Strain at
(mm)	(mm)	(11111194)	(MPa)	(MPa)	(mm)	Break	
1	13	2.98	38.74	1985.85	40.13	6.68	5.81
2	13	2.98	38.74	1979.44	39.05	6.69	5.81
3	13	2.98	38.74	1933.16	32.86	4.41	3.83
4	13	2.98	38.74	1811.69	24.57	2.52	2.19
5	13	2.98	38.74	1847.12	26.94	3.01	2.62

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายอำนวย ลาภเกษมสุข เกิดเมื่อวันที่18 กันยายน พ.ศ. 2509 สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีพลาสติก ภาควิชาวิศวกรรมเคมีและสิ่งทอ คณะวิศวกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทเวศร์ ในปีการศึกษา 2534 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์พอลิเมอร์ประยุกต์ และเทคโนโลยีสิ่งทอ ภาควิชาวัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี การศึกษา 2541 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวัสดุศาสตร์ ภาควิชา วัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำเร็จการศึกษาในภาคปลายปีการศึกษา 2557

นายอำนวย ลาภเกษมสุข เกิดเมื่อวันที่18 กันยายน พ.ศ. 2509 สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีพลาสติก ภาควิชาวิศวกรรมเคมีและสิ่งทอ คณะวิศวกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทเวศร์ ในปีการศึกษา 2534 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์พอลิเมอร์ประยุกต์ และเทคโนโลยีสิ่งทอ ภาควิชาวัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี การศึกษา 2541 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวัสดุศาสตร์ ภาควิชา วัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำเร็จการศึกษาในภาคปลายปีการศึกษา 2557

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ (ระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต)

1. A. Larpkasemsuk, S. Chuayjuljit, and D. Pongkao Kashima.(2013) "Phase Composition and Morphology of Potter Stone Microcrystalline Powders Synthesized by Hydrothermal Method", Advanced Materials Research, 664 : 620-624.

2. A. Larpkasemsuk, S. Chuayjuljit, W. Kornpanom, and D. Pongkao Kashima.(2013) "Hydrothermal Synthesis of Analcime from local Pottery Stone", Advanced Materials Research, 664: 810-805.